ЯК АДЧУВАЕ СЯБЕ БЕЛАРУСКІ ЛЕГПРАМ 4

ШЛЮБНЫ ДАГАВОР ДАПАМОЖА ЗЭКАНОМІЦЬ

Выдаецца з 9 чэрвеня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

2 КРАСАВІКА 2020 г. ЧАЦВЕР № 64 (29178)

ЦЫТАТА ДНЯ

Віктар ЧАЙЧЫЦ, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, старшыня Беларускай рэспубліканскай калегіі адвакатаў:

«Безумоўна, у крызісныя перыяды бізнесменам даводзіцца ў чымсьці сабе адмаўляць і наладжваць работу ва ўмовах моцнай абмежаванасці. Бізнес, які працаваў сумленна ў адносінах да дзяржавы, можа і павінен у сітуацыі, якая склалася, разлічваць на падтрымку і абарону з боку дзяржавы — гэта і ёсць дапамога людзям».

КОРАТКА

• **Навукоўцы выявілі эфектыўныя антыцелы, здольныя блакіраваць COVID-19.**

• У Беларусі павялічаны ліміты дырэктыўнага крэдытавання дзяржпраграм у 2020 годзе.

• **Выплаты ветэранам да Дня Перамогі стартавалі 1 красавіка.**

• Памёр лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіцы Філіп Уорэн Андэрсан.

• **Беларускія ВНУ праводзяць дні адчыненых дзвярэй анлайн.**

• Выстаўка «Выбраныя святыя» адкрыецца 9 красавіка ў Гомелі.

• **Базавая арэндная велічыня павялічваецца да Br17,85.**

• Фестываль «Велікодная Радасць» пройдзе ў анлайн-рэжыме.

• **У БДУ адкрываецца дыстанцыйная школа юнага матэматыка.**

ISSN 1990 - 763X

СВІСЛАЧ АЛІМПІЙСКАЯ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Навучэнцы Мінскай дзіцяча-юнацкай спартыўнай школы алімпійскага рэзерву па водных відах спорту асвойваюць трэніровачную дыстанцыю на Свіслачы.

Падрабязнасці

У ПЕРШЫЯ Ж ГАДЗІНЫ

Пацыентаў з каранавіруснай інфекцыяй COVID-19 вельмі аператыўна шпіталізуюць пасля пацвярджэння дыягназу

«У самы кароткі перыяд, літаральна ў першыя гадзіны з моманту атрымання станоўчага выніку на COVID-19, пацыента і яго бліжэйшыя кантакты першага ўзроўню адразу ж ізалююць і шпіталізуюць ва ўстановы аховы здароўя. Гэта дазваляе нам досыць хутка лакалізаваць ачаг», — расказвае намеснік галоўнага ўрача Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ірына ГЛІНСКАЯ.

Вядзецца эпідрасследаванне

Яна растлумачыла механізм гэтай работы. Пасля атрымання лабараторнага пацвярджэння да пацыента з каранавірусам вельмі аператыўна, гаворка ідзе літаральна пра хвіліны (не важна, у які менавіта час атрыманы станоўчы вынік), выязджае спецыяльная брыгада хуткай меддапамогі. Медыкі транспартуюць чалавека ў інфекцыйны ці іншы перапрафіляваны для гэтай мэты стацыянар. Пацыент пры гэтым можа знаходзіцца і ў іншай медустанове як кантакт першага ўзроўню, і дома, зусім не маючы ніякіх праяў рэспіраторнага захворвання.

У стацыянары пачынаецца правядзенне эпідрасследавання. З пацыентам гутарыць спецыяліст, які высвятляе наяўнасць якіх-небудзь клінічных сімптомаў. Зыходзячы з атрыманай інфармацыі, вылічваецца перыяд, з якога шпіталізаваны мог пачаць выдзяляць узбуджальнік. З гэтага моманту і пачынаецца збор поўнага эпіданамнезу: з кім меў зносіны пацыент і як доўга. Калі чалавек з нейкіх прычын не цалкам расказвае пра свае кантакты, падключаюцца магчымасці іншых структур. «Гэта карпатлівая праца, апытанне і аднаўленне ўсіх кантактаў часам займае дзве і больш гадзін. Часам такое апытанне праводзіцца неаднаразова, калі спецыяліст разумее, што ў аповедзе ёсць недакладнасці», — адзначыла Ірына Глінская. СТАР. 4

Тэорыя і практыка

«СТВАРАЕМ» СВАЕ ПЕРСІКІ, але не забываемся і пра антонаўку

Фота БелТА.

Глабальнае пацяпленне і змяненне клімату, скарачэнне плошчы ўрадлівай зямлі і водных рэсурсаў пагражаюць нам стратай разнастайнасці генетычных рэсурсаў раслін, прыдатных для вытворчасці прадуктаў харчавання. Таму захаванне, вывучэнне і эфектыўнае выкарыстанне генафонду раслін у большасці краін свету разглядаецца як нацыянальная задача, якая служыць для ўстойлівай сельскагаспадарчай вытворчасці, расказаў генеральны дырэктар Навукова-практычнага цэнтра НАН Беларусі па земляробстве, акадэмік Фёдар ПРЫВАЛАЎ. Ён і іншыя спецыялісты галіны паведамілі, што робіцца ў нашай краіне для захавання і ўдасканалення жыццёва неабходнага фонду. СТАР. 13

НА ШЛЯХУ РАЎНАПРАЎНАЙ ІНТЭГРАЦЫІ

Народам Беларусі і Расіі

Дарагія сябры!

Сардэчна віншую вас з Днём яднання народаў Беларусі і Расіі.

Свята, якое ўпісана ў гістарычны каляндар нашых краін больш за 20 гадоў таму, увасабляе ў сабе непадробнае імкненне беларусаў і расіян працягваць слаўныя традыцыі сваіх дзядоў і бацькоў жыць у міры і згодзе, будаваць агульны трывалы дом на карысць сённяшняга і наступных пакаленняў.

За кароткі па мерках гісторыі перыяд нам удалося стварыць надзейны прававы фундамент Саюзнай дзяржавы, заснаваны на прынцыпах суверэнітэту і незалежнасці Беларусі і Расіі пры захаванні агульнасці іх шляху развіцця і непарыўнасці чалавечых лёсаў.

Мы зберaглі і прымножылі глыбокія эканамічныя сувязі. Сёння тысячы беларускіх і расійскіх прадпрыемстваў удзельнічаюць у вытворчай кааперацыі, што дазваляе выпускаць канкурэнтаздольную прадукцыю, запатрабаваную на знешніх рынках. Гэтаму таксама спрыяюць сумесныя праекты ў навукаёмістых і высокатэхналагічных галінах.

Фарміраванне агульнага рынку працы і спадарожнай інфраструктуры значна пашырыла магчымасці прафесійнай самарэалізацыі і развіцця для грамадзян двух дзяржаў.

Інтэграцыйныя памкненні беларусаў і расіян грунтуюцца не толькі на агульных эканамічных інтарэсах і ўзаемавыгадным гандлі. Іх стрыжнем заўсёды былі, ёсць і будуць непарушнае шматгадовае сяброўства і згуртаванасць народаў, загартаваных на франтах Вялікай Айчыннай вайны, 75-годдзе Перамогі ў якой мы будзем урачыста адзначаць сёлета.

Наш святы абавязак — зберагчы і перадаць патомкам праўду пра тыя страшныя падзеі і гістарычны подзвіг савецкага народа. Маштабныя саюзныя праекты — рэканструкцыя Брэсцкай крэпасці і ўзвядзенне Ржэўскага мемарыяла савецкаму салдату — важны ўнёсак ва ўвекавечанне памяці абаронцаў Айчыны.

Цалкам зразумела і заканамерна, што сёння нашы краіны разам супрацьдзейнічаюць узнікаючым выклікам і пагрозам бяспецы, праводзячы ўзгодненую знешнюю і абаронную палітыку ў імя падтрымання міру і стабільнасці ў рэгіёне.

Намі праведзена вялікая работа. Але яшчэ шмат трэба зрабіць на шляху раўнапраўнай узаемавыгаднай інтэграцыі і ўмацавання Саюзнай дзяржавы. Паспяховасць рэалізацыі нашых планаў будзе залежаць ад няўхільнага выканання прынятых дамоўленасцяў, выключэння нацыянальнага пратэкцыянізму, скасавання існуючых бар'ераў, выключэнняў і абмежаванняў.

У нас для гэтага ёсць усё неабходнае — воля да яднання, магутная матэрыяльна-тэхнічная база, высокапрафесійныя кадры, працавітыя і таленавітыя людзі.

Ад усёй душы жадаю моцнага здароўя, міру, згоды, дабрабыту і працвітання вам і вашым сем'ям.

Старшыня Вышэйшага Дзяржаўнага Савета Саюзнай дзяржавы, Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Парламенцкі дзённік

КІРАЎНІЦТВА СААЗ ЗАПРАСІЛІ Ў МІНСК

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА па даручэнні Прэзідэнта ўчора правяла перагаворы з дырэктарам Еўрапейскага рэгіянальнага бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя Хансам Клюге і пацвердзіла запрашэнне спецыялістам арганізацыі наведаць Беларусь, паведамляе БелТА са спасылкай на прэс-службу Савета Рэспублікі.

Шырокі спектр пытанняў — ад узаемадзеяння нашай краіны і СААЗ у цэлым да арганізацыі гэтага візіту — абмяркоўваліся ў фармаце відэаканферэнцыі. Наталля Качанава праінфармавала кіраўніцтва рэгіянальнага бюро СААЗ аб эпідэміялагічнай сітуацыі ў Беларусі, мерах, якія прымаюцца па барацьбе з каранавірусам. Яна таксама падзякавала СААЗ за цеснае супрацоўніцтва з Беларуссю.

«Мы бачым сёння мноства розных інфармацыйных укідаў і фэйкаў адносна тых мерапрыемстваў, якія праводзяцца ў нас у краіне. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка папрасіў перадаць вам запрашэнне для таго, каб даць рэальную ацэнку той сітуацыі, якая ў нас складваецца, рабоце нашай сістэмы аховы здароўя», — адзначыла Наталля Качанава.

Старшыня Савета Рэспублікі дадала, што Беларусь, безумоўна, робіць усё, каб мінімізаваць наступствы распаўсюджвання віруса. «Як падкрэсліве кіраўнік дзяржавы, галоўнае для нас — гэта людзі. Мы нічога не ўтойваем. Робіцца ўсё, каб страты былі найменшыя для народа і краіны», — сказала яна.

У сваю чаргу, Ханс Клюге падзякаваў Прэзідэнту Беларусі за запрашэнне. «Вельмі важна, што кіраўнік краіны настолькі ўключаны ў гэта пытанне, мне прыемна аб гэтым даведацца, — сказаў ён. — Раней я звяртаўся з лістом у Міністэрства аховы здароўя Беларусі, у якім падкрэсліў правільныя захады, што робіць беларускі ўрад. Цяпер такі момант, калі мы павінны мабілізаваць грамадства, каб пераадолець існуючую сітуацыю». Акрамя таго, Ханс Клюге паведаміў аб намеры абмеркаваць з кіраўніцтвам СААЗ пытанне накіравання экспертаў і яго асабістага візіту ў Беларусь.

Работу ў адпаведнасці з рэкамендацыямі СААЗ чарговы раз пацвердзіў у размове і краінавы прадстаўнік арганізацыі ў Беларусі Батыр Бердыклычаў.

Блізкая ўлада

СТАРЫХ ВАЖНА СУПАКОІЦЬ

У Савецкім раёне сталіцы ўзялі пад апеку ўсіх адзінокіх пажылых людзей

Пра гэта паведаміў журналісту «Звязды» дэпутат, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Сяргей ДЗІК. Напярэдадні адкрыцця другой парламенцкай сесіі ён на тэрыторыі сваёй выбарчай акругі — Купалаўскай № 106 — правёў прыём грамадзян.

«Мая галоўная мэта — паведаміць людзям ва ўзросце, што ёсць гарачая лінія ў Цэнтры сацыяльнай абароны Савецкага раёна Мінска, куды яны могуць звяртацца, асабліва адзінокія, і ім даставяць прадукты харчавання. У БДУІР ёсць 20 валанцёраў, якія працуюць з адміністрацыяй раёна. Сёння важна праінфармаваць пажылых людзей, што іх праблемы будуць вырашаны, для гэтага ім не трэба выходзіць з дому, — расказаў дэпутат. — У сувязі з эпідэміялагічнай сітуацыяй, якая склалася ў краіне, у Савецкім раёне сталіцы працуюць мабільныя брыгады па дастаўцы прадуктаў харчавання, лекаў на дом адзінокім пажылым грамадзянам. Заяўкі прымаюцца па тэлефонах раённага і гарадскога цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання».

Па словах парламентарыя, сацыяльныя службы раёна ўзялі пад апеку ўсіх пажылых людзей, якія адзінока пражываюць на гэтай тэрыторыі сталіцы. «Да кожнага прыходзяць і з кожным гутараць, ставяць на ўлік і бяруць пад кантроль. Людзей трэба накіроўваць туды, дзе іх чакаюць, дзе дзеля іх працуюць», — лічыць Сяргей Дзік.

Парламентарый восем гадоў працаваў дэканам, сем — прарэктарам у БДУІР, ён і цяпер працягвае чытаць лекцыі для магістрантаў і аспірантаў. Кажа, што прывык мець справу з прасунутымі маладымі людзьмі, таму яго не палохаюць сустрэчы з выбаршчыкамі, з якімі б пытаннямі тыя ні звярталіся.

За некалькі месяцаў дэпутацкага вопыту ўжо давялося сутыкнуцца з прававой калізіяй, якая ўзнікае пры выкарыстанні сямейнага капіталу.

«Звычайна сямейны капітал выкарыстоўваюць, каб пагасіць жыллёвы крэдыт. Да мяне звярнулася сям'я, для якой работадаўца набыў кватэру. Іх знялі з чаргі, а грошы за кватэру яны цяпер вінны свайму работадаўцу. Штомесяц вылічваюць з заробку, у той час як яны атрымалі сямейны капітал і маглі б з яго дапамогай пагасіць доўг. Але закон не дазваляе, бо сям'я страціла статус маючай патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, — падзяліўся парламентарый. — Хачу гэта пытанне абмеркаваць з прафсаюзамі. Бацькі, якія гадуюць малых дзяцей, у першую чаргу жадаюць вырашыць жыллёвае пытанне. Да аплаты вучобы ў ВНУ ім яшчэ далёка. Але гэта не заўсёды аказваецца магчыма. Мы гэта пытанне прапрацоўваем, потым выйдзем з ім на Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Яшчэ адна важная праблема для нашага раёна — веласіпедныя паркоўкі. Ёсць прапанова выдзяляць для іх на аўтамабільных паркоўках пару машынамесцаў». Парламентарый пагадзіўся, што падчас успышак вірусных інфекцый аддаваць перавагу веласіпеду перад грамадскім транспартам вельмі слушна.

«Так, гэта надзённае пытанне. Я сустракаўся з кіраўніцтвам прадпрыемства «Амкадор-Белвар», якое мае інтэрнат для сваіх супрацоўнікаў, — праблема месца для захоўвання веласіпедаў там асабліва балючая. Шмат моладзі жыве ў інтэрнаце і карыстаецца гэтым відам транспарту, карысталіся б яшчэ больш, але захоўваць няма дзе. «Белвар» гатовы сам зрабіць канструкцыі, ім патрэбна толькі месца», — рэзюмаваў Сяргей Дзік.

Ёсць у жыхароў сталіцы пытанні да якасці капітальнага рамонту і наконт яго тэрмінаў.

«Да мяне як дэпутата звярнуўся Інстытут інфармацыйных тэхналогій БДУІР з нагоды праекта закона аб інвалідах, — прывёў таксама прыклад пісьмовага звароту парламентарый. — Яны выказалі свае прапановы, мы іх разгледзелі на пасяджэнні Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях. У гэтым інстытуце на кафедры ЮНЕСКА ІТ-тэхналогіям навучаюцца інваліды, але многія іх прапановы ў праекце закона ўжо ўлічаныя. Мы гэта аўтарам звароту растлумачылі».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

На амерыканскіх рынках рэкордны абвал

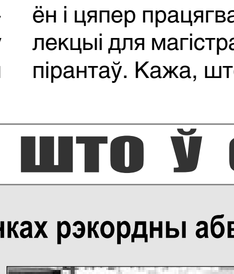

Са студзеня да сакавіка біржавы прамысловы індэкс Dow Jones, які аб'ядноўвае акцыі дзясяткаў найбуйнейшых кампаній ЗША, зваліўся на 23,2 працэнта, піша Market Watch. Гэта стала максімальным квартальным падзеннем з 1987 года. Washington Post лічыць цяперашні абвал максімальным за 135 гадоў з дня стварэння Dow Jones. Індэкс S & P500 апусціўся за гэты перыяд на 20 працэнтаў — найгоршы квартальны вынік з 2008-га, калі пачаўся сусветны фінансавы крызіс. Пры гэтым 24 сакавіка Dow Jones вырас адразу на 11,37 працэнта, што з'яўляецца максімальным аднадзённым паказчыкам з 1933 года. Гэта звязана з мерамі, якія ўлады ЗША прымаюць для выратавання эканомікі на фоне абвалу цэн на нафту і пандэміі каранавіруса. У прыватнасці, для гэтага плануюць выдзеліць каля чатырох трыльёнаў долараў.

Для канкурсантаў адмененага «Еўрабачання» правядуць спецшоу

Арганізатары міжнароднага песеннага конкурсу «Еўрабачанне-2020», адмененага з-за пандэміі, 16 мая правядуць спецыяльнае шоу Eurovision: Europe Shine A Light з удзелам выканаўцаў-конкурсантаў гэтага года, а таксама канкурсантаў мінулых гадоў. Чакаецца, што ў ім возьмуць удзел прадстаўнікі 41 краіны, якія былі заяўлены на сёлетні конкурс. Арганізатары таксама маюць намер «аб'яднаць артыстаў 2020 года з краін па ўсёй Еўропе для выканання хіта мінулага «Еўрабачання «з аб'яднальным тэкстам, прыдатным для бягучай сітуацыі, у якой мы апынуліся». Чакаецца, што канцэрт будзе доўжыцца каля 2 гадзін. Шоў таксама будзе трансляваца на афіцыйным канале конкурсу ў YouTube.

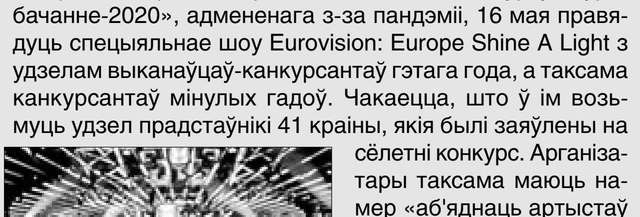

Дзікія козы апанавалі апусцелы Уэльс

Дзікія козы атакавалі горадок Ландзідна ў Паўночным Уэльсе. З-за каранціну, які абвешчаны ў краіне, яны бесперашкодна шпацыруюць па плошчах і парках, абскубваць кусты і вытоптваюць лужкі. Мясцовая паліцыя не паспявае сачыць за актыўным перамяшчэннем жывёл. Пра гэта паведамляе CNN. «Цяпер яны свабодна блукаюць па горадзе і становяцца ўсё смялейшыя без людзей», — апавядаюць мясцовыя жыхары. Ведама, што козы гэтага віду прыйшлі ў горад з марскога ўзбярэжжа, яны пасуцца там ужо доўгія гады. Радзімай жывёл навукоўцы лічаць паўночную Індыю і Кашмір.

Аты-баты

СТАЛІЦА РЫХТУЕЦЦА ДА ПАРАДА

Гэтымі днямі ў Мінску працягваецца падрыхтоўка да ваеннага парада ў гонар 75-й гадавіны Перамогі. Трэніроўкі праводзяцца тройчы на тыдзень. Пешая калона рэпеціруе праходжанне на плацы Мінскай ваеннай камендатуры. Механізаваная — на аэрадроме «Ліпкі». 5 і 7 мая пройдуць генеральныя трэніроўкі ў Мінску, а сам парад запланаваны на вячэрні час 9 мая.

— Ён пройдзе ў традыцыйным фармаце з удзелам паветранага эшалона, механізаванай і пешай калон, — расказаў **намеснік міністра абароны Сяргей ПАТАПЕНКА.** — Парад скончыцца плац-канцэртам роты ганаровай варты і выступам зводнага аркестра. Усяго мяркуецца ўдзел да 3,5 тысячы вайскоўцаў, 185 адзінак тэхнікі і 42 паветраных суднаў, а таксама прадстаўнікоў Узброеных Сіл Расіі і Народна-вызваленчай арміі Кітая.

Як зазначыў Сяргей Патапенка, асаблівасцю сёлетняга парада стане тое, што ў ім будуць удзельнічаць толькі новыя і мадэрнізаваныя ўзоры тэхнікі. Амаль усе яна — на колах. Толькі адзін разлік механізаванай калоны будзе гусенічны. Канкрэтныя ўзоры тэхнікі намеснік міністра не назваў, зазначыўшы толькі, што сярод іх будзе рэактыўная сістэма залпавага агню «Флейта».

Пешую калону складуць 22 парадныя разлікі: 20 беларускіх і па адным — ад Расіі і Кітая. Прадстаўніцтва ў складзе механізаванай калоны будзе крыху іншае — 16 разлікаў беларускіх і два — расійскія. Па традыцыі калону ўзначаліць танк Т-34. Затым пройдуць 13 парадных разлікаў ад Узброеных Сіл Беларусі, лёгкабраніраваныя аўтамабілі «Ліс» унутраных войскаў МУС, парадны разлік ад Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта, прадстаўлены 27 найноўшымі ўзорамі ўзбраення і ваеннай тэхнікі. Ад Узброеных Сіл Расіі мяркуецца ўдзел БТР-82А і параднага разліку аператыўна-тактычных ракетных комплексаў «Іскандэр». У складзе паветранага эшалона — 42 самалёты і верталёты, сярод якіх 34 беларускія і восем расійскіх.

Адзін з тых, хто пройдзе парадным крокам перад трыбунамі 9 Мая, — радавы Дзмітрый Урбанчык. Служыць ён у 38-й асобнай гвардзейскай дэсантна-штурмавой брыгадзе ў Брэсце. Дзмітрый трапіў у войска не так даўно — усяго чатыры месяцы таму.

— Да парада мы рыхтуемся ўжо трэці тыдзень. Першыя трэніроўкі пачаліся яшчэ ў Брэсце, каб прыехаць у Мінск ужо з пэўнымі навыкамі. Цяпер жа заняткі ў нас праходзяць двойчы на дзень: пасля сняданку і абеду, пяць разоў на тыдзень. Страявая мне далася лёгка — да службы ў войску займаўся футболам і водным пола. Таму і нага добра цягнецца.

Дзмітрый будзе ісці другі ў шарэнзе. Наколькі гэта складана?

— Так, перыядычна даводзіцца дапамагаць правафланговаму раўняць шарэнгу. Усё-такі яму не заўжды відаць, хто як ідзе. Ды і ў пары працаваць заўжды прасцей.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

СТАДЫЁН ДЛЯ ГУЛЬНІ НУМАР АДЗІН

У сеціве з'явіўся прэзентацыйны ролік праекта Нацыянальнага футбольнага стадыёна ў Мінску

Ідэя будаўніцтва чыста футбольнага стадыёна ў сталіцы была агучана ў 2010 годзе. Першапачаткова планавалася размясціць яго за межамі МКАД, у мікраёне Шчомысліца каля аднайменнай вёскі і перспектыўнага выставачнага комплексу. У 2013 годзе месцам будаўніцтва быў вызначаны стадыён «Трактар», аднак пасля ад рэканструкцыі «Трактара» было вырашана адмовіцца, а месцам новага стадыёна была вызначана пляцоўка непасрэдна каля яго. У 2017 годзе Аляксандр Лукашэнка папрасіў старшыню КНР Сі Цзіньпіна, каб «стадыён быў пабудаваны з кітайскім каларытам, каб усе, не толькі беларусы, бачылі, што гэта ўзор дружбы з кітайскім народам».

Чаканая ўмяшчальнасць стадыёна — 33 тысячы гледачоў. Агульная плошча забудовы павінна скласці 48 тысяч квадратных метраў. У студзені 2019 года пачалася падрыхтоўка тэрыторыі для будаўніцтва стадыёна, ён праектуецца і будзе будавацца па кітайскіх стандартах, нормах і тэхнічных умовах. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што стадыён будзе падарункам Кітая.

У прэзентацыі паказана, што стадыён будзе размяшчацца ў цэнтры Мінска, чырвона-белы колер архітэктуры і зялёная тэрыторыя адлюстроўць нацыянальны стыль і прыродныя асаблівасці Беларусі. Адкрытасць пляцоўкі і архітэктурнага дызайну дазволяць паспяхова інтэграваць стадыён у гарадскі ландшафт. Праект стадыёна максімальна захоўвае і абараняе існуючыя зялёныя насаджэнні, уключае ў сябе пандусы, бегавыя дарожкі, пляцоўкі і іншыя элементы, утвараючы натуральны і гарманічны гарадскі спартыўны парк. На першым паверсе будуць размешчаны камерцыйныя памяшканні і футбольны музей.

Праектаванне стадыёна ажыццяўляецца цалкам у адпаведнасці са стандартамі УЕФА 2020 і ФІФА 2021, пасля завяршэння будаўніцтва ён стане футбольным стадыёнам сусветнага класа. Чакаецца, што там з'явяцца двухпавярховыя трыбуны — гэта паспрые высакаякаснаму прагляду матчаў. Поўная сістэма безбар'ернага асяроддзя забяспечыць комплекснае і зручнае абслугоўванне гледачоў з асаблівымі патрэбамі. Таксама стадыён будзе вельмі зручны для спартсменаў, прадугледжаны шматфункцыянальныя пакоі адпачынку.

Футбольнае поле абсталююць натуральным пакрыццём, вентыляцыйнай тэхнікай, ацяпленнем і асвятленнем для правядзення матчаў круглы год, таксама побач размесціцца рэзервовы газон. Навес з металічным пакрыццём здольны вытрымаць вялікую снегавую нагрузку, фасад мае двухслаёвую канструкцыю, якая вельмі эфектыўна спраўляецца са зменлівымі кліматычнымі ўмовамі, абараняючы ад ветру і сонца.

Нагадаем, што разам з футбольным стадыёнам кітайцы ўзвядуць беларусам басейн міжнароднага стандарту. Будаўніцтва арэны плануюць завяршыць да канца 2023 года.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Добрая навіна

ВЯСНА НА КРЫЛАХ

Буслы і першыя ластаўкі вярнуліся ў Беларусь. Пра гэта паведамляе сайт грамадскага аб'яднання «Ахова птушак Бацькаўшчыны».

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Падобна, што самая вясенняя краіна — Беларусь: менавіта ў нас на сённяшні дзень больш за ўсё назіранняў птушак-вестуноў «Жывой вясны». Усяго ў розных краінах адзначана 500 такіх назіранняў.

Першыя вясну на сваіх крылах нясуць нам белыя буслы. Грамадская арганізацыя «Ахова птушак Бацькаўшчыны» (АПБ) ужо атрымала 281 паведамленне пра іх вяртанне ў Беларусь. Самага першага бусла заўважылі ў Брэсцкай вобласці яшчэ 18 лютага, а сёння гэтыя птушкі адзначаны ўжо ва ўсіх абласцях Беларусі.

А вось назіранняў вясновых ластавак пакуль яшчэ вельмі мала, так што калі вы іх бачылі, але не паспелі дадаць назіранне, то цяпер самы час!

На тэрыторыі Беларусі вызначаюць тры віды ластавак: гарадскую, вясковую і ластаўку-зямлянку. Птушкамі «Жывой вясны» лічацца два апошнія віды.

Акрамя вясковых ластавак, у першай палове красавіка павінны прыляцець зязюлі. Астатніх птушак — вестуноў вясны — чакаюць пазней: у пачатку мая вернуцца ластаўкі-зямлянкі і свіргулі, у канцы мая — шчуркі-пчалаедкі. Складанне вясновай карты — адна з асноўных актыўнасцяў «Жывой вясны». Чым больш назіранняў на карце — тым больш інтэнсіўным колерам зафарбаваная краіна. На карце можна бачыць дынаміку таго, як птушкі нясуць нам вясну.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Як дадаць назіранне?

⇨ **на сайце «Жывой вясны» http://www.springalive.net/be-by/migrations/addnew пры дапамозе формы «Дадаць назіранне»;**

⇨ **запісаць сваё назіранне ў суполках кампаніі ў сацыяльных сетках Facebook і «ВКонтакте».**

Дазатары з антысептыкам у метро

У сталічным метрапалітэне пачалі ўстанаўліваць бескантактныя сэнсарныя дазатары з антысептычнымі сродкамі.

Па інфармацыі падземкі, з'явілася ўжо больш за 20 такіх дазатараў з антысептыкамі. Імі плануюць абсталяваць усе станцыі і вестыбюлі. Пакуль жа асноўная іх маса размешчана ў вестыбюлях станцый з найбольшым пасажырапатокам.

У метрапалітэне выконваюць усе неабходныя прадпісанні, каб засцерагчы пасажыраў. Вагоны метро апрацоўваюць мыйнымі і дэзынфіцыруючымі сродкамі: праціраюць парэнчы, аконныя прaёмы, шкло, падлогу. Арганізавана поўная апрацоўка саставаў.

На станцыях мыйнымі і дэзынфіцыруючымі сродкамі рэгулярна праціраюць парэнчы, дзвярныя ручкі, месцы каля білетных кас — усё, да чаго датыкаецца пасажыр.

Пасажырапаток у метро сталіцы ў сакавіку скараціўся на 200 тысяч пасажыраў у параўнанні з лютым, аднак гэта не прывядзе да змяненняў у рабоце рухомага саставу.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЧАСОВАЯ ПАЎЗА

«Белпошта» часова прыпыніла работу сэрвісу па пераналіраванні міжнародных рэгістраваных паштовых адпраўленняў для атрымання праз паштамат, паведамілі на прадпрыемстве. Арганізацыя выбачаецца за дастаўленыя нязручнасці.

Акрамя таго, у дастаўку міжнародных паштовых адпраўленняў працягвае ўносіць свае карэктывы пандэмія каранавіруса — з-за яе прыпынены шэраг авіярэйсаў. Цяпер не прымаюцца пісьмовая карэспандэнцыя і пасылкі ў Кітай. Пасылку немагчыма адправіць і ў Швецыю. Тэрміны дастаўкі адпраўленняў EMS, а таксама пісьмовай карэспандэнцыі і пасылак у іншыя краіны таксама могуць змяняцца.

Уся інфармацыя пра падобныя змены аператыўна змяшчаецца на сайце «Белпошты».

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Тэндэнцыі

МАСКІ НАРАСХОП

Як пачувае сябе цяпер айчынны легпрам?

Медыцынскія маскі ў Беларусі шыюць для ўнутранага рынку. Першачарговая задача — забяспечыць уласныя патрэбы. Пра гэта ў прэсцэнтры БелТА падчас чарговага пасяджэння праекта «Экспертнае асяроддзе» паведаміла начальнік упраўлення ўнутранага гандлю і выставачнай дзейнасці канцэрна «Беллегпрам» Святлана КАХРО.

АСАРТЫМЕНТ ПАД ПОПЫТ

Да прадпрыемстваў «Беллегпрама» падключаецца прыватны бізнес. «Звяртаюцца прадпрыемствы, у якіх сёння незагружаныя магутнасці, але ёсць швейнае абсталяванне, швачкі. Хутка перапрафілюем іх на выпуск масак», — сказала Святлана Кахро. Марлю для масак выпускае Баранавіцкае вытворчае бавоўнянае аб'яднанне («Блакіт»), бінты — магілёўскае прадпрыемства «Стужка». «Блакіт» павялічыў выпуск марлі ў 2,5 раза. Таксама тут наладзілі вытворчасць тканіны, якая дзякуючы спецыяльнай апрацоўцы можа яе замяніць.

На выпуск медыцынскіх масак пераарыентаваная частка прадпрыемстваў канцэрна. Вытворчасць паступова нарошчваецца і цяпер дасягае прыкладна 300 тысяч вырабаў у суткі. На мінулым тыдні гродзенскае ТАА «МедЛён» пачало выпускаць зменныя бавоўняна-льняныя ўкладышы, якія можна ляпіць на любую маску для ўзмацнення ахоўнага эфекту. Разам з тым у канцэрне «Беллегпрам» звяртаюць увагу, што казаць пра зацыкленасць на вытворчасці медыцынскіх вырабаў нельга, асартымент прадукцыі застаецца ранейшым.

Сітуацыя на сусветным рынку не магла не адбіцца на айчынным легпраме. У канцэрне характарызуюць яе як стрэсавую, але ў той жа час заклікаюць бачыць у ёй і некаторыя плюсы для эканомікі і спажыўцоў. Так, у цяперашніх умовах айчынныя прадпрыемствы пачнуць павялічваць сваю долю на ўнутраным рынку, што будзе спрыяць імпартазамяшчэнню.

Як паведамлялася, для забеспячэння фармацэўтычных арганізацый неабходным аб'ёмам медыцынскіх масак кіраўніцтва «Беллегпрама» прыняло рашэнне аб часовым перапрафіляванні шэрагу прадпрыемстваў для пашыву медыцынскіх вырабаў. Цяпер маскі будуць вырабляць 15 прадпрыемстваў, а агульны планаваны аб'ём вытворчасці — 550 тысяч вырабаў у суткі.

НОВЫЯ НІШЫ

Спецыялісты пракаментавалі сітуацыю з пастаўкамі імпартнай сыравіны ў Беларусь. Яны працягваюць, хоць не без лагістычных збояў з-за пандэміі COVID-19, паведаміў начальнік упраўлення арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю Міхаіл Жыгала. МАРГ вядзе маніторынг таварапатокаў. Пры гэтым, як паведаміў генеральны дырэктар ААТ «Баранавіцкае вытворчае бавоўнянае аб'яднанне» («Блакіт») Іван Турчак, еўрапейскія краіны адгрузку сыравіны прыпынілі. Па іншых кірунках затрымкі ўзнікаюць у выніку каранцінных мерапрыемстваў на граніцы. Па прыездзе, напрыклад, у Турцыю дальнабойшчык на два тыдні адпраўляецца ў каранцін. «Калі раней сыравіна з Сярэдняй Азіі даходзіла на працягу 7-10 дзён, то сёння трэба не менш за месяц. Гэта дадатковы выклік у частцы забеспячэння базавай сыравінай», — канстатаваў кіраўнік ББВА.

Дэталёвы аналіз таварапатоку праз беларускую граніцу яшчэ не праводзіўся. Пакуль складана прывесці канкрэтныя лічбы, як на ім адбіліся меры, прынятыя краінамі-суседзямі з-за пандэміі каранавіруса. Намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення арганізацыі мытнага кантролю Дзяржаўнага мытнага камітэта Андрэй Шашкоў нагадаў, што рух фізічных асоб закрыты, для велікагрузаў такой забароны няма. Ён падкрэсліў, што беларуская мытня ў гэтых умовах робіць усё максімальна магчымае. У першачарговым парадку афармляюцца фуры з медыцынскімі таварамі.

Іван Турчак не выключыў, што ў цяперашніх умовах у беларускіх вытворцаў з'явіцца больш магчымасцяў, каб заняць новыя нішы. У той жа час ён звярнуў увагу, што сусветны рынак тавараў лёгкай прамысловасці ў сілу сваёй спецыфікі «будзе вельмі хутка падаць і вельмі павольна аднаўляцца». «І зразумела, што ў такой сітуацыі, напэўна, правілы гульні на рынку трэба было б у гэты перыяд перагледзець», — лічыць ён. Так, яшчэ да сітуацыі з COVID-19 на беларускім рынку стала з'яўляцца даволі шмат кантрафактнай прадукцыі, у тым ліку з краін Сярэдняй Азіі. Гэтыя тавары не адпавядаюць тэхнічным рэгламентам Мытнага саюза і на тэрыторыю Беларусі трапляюць, як правіла, з Расіі. Што да сэканд-хэнду, то вытворцы адзення заяўляюць пра неабходнасць устанавіць аднолькавыя правілы і ў тым, што датычыцца захавання стандартаў бяспекі (так, з некаторых часоў дэзынфекцыя гэтых рэчаў перайшла ў разрад рэкамендацый), і ў частцы выплаты мытных плацяжоў. Некаторыя крамы сэканд-хэнду, карыстаючыся прававым прабелам, гандлююць стокавымі, па сутнасці, новымі рэчамі, канстатавалі спецыялісты.

СТОК І СЭКАНД-ХЭНД

У Беларусі рыхтуюць змены для крам сэканд-хэнду: ім дазволяць гандляваць толькі паношаным адзеннем. Пра гэта паведаміў Міхаіл Жыгала: «Мы цяпер актыўна прапрацоўваем пытанні па карэкціроўцы гэтых правіл, па дакладным размежаванні і вызначэнні фармату работы такіх крам. Калі крама пазіцыянуе сябе як сэканд-хэнд, то будзьце добрыя тады прадавайце тавары, якія былі ва ўжыванні, а не стокавае адзенне. Калі гэта стандартны магазін, то адпаведна там можа рэалізоўвацца і сток». На яго думку, такая норма не будзе абмежавальнай.

Міхаіл Жыгала нагадаў аб прапанове канцэрна «Беллегпрам» вынесці крамы сэканд-хэнду з абласных цэнтраў, буйных гарадоў, з ажыўленых вуліц. У міністэрстве такія меры лічаць празмернымі ў цяперашніх рэаліях. «Таму што такія крамы — гэта ўсё-ткі крамы павышанага попыту. Але, на наш погляд, тут трэба менавіта рэгуляванне», — пазначыў ён пункт гледжання міністэрства.

Сэканд-хэнд адпавядае духу ўстойлівага спажывання, але і тут пажадана купляць свой тавар. Такое меркаванне выказаў Іван Турчак. Яго падтрымала старшыня Беларускага таварыства абароны спажыўцоў Ганна Суша. Яна расказала, што каля 13 гадоў таму ўдзельнічала ў запуску праекта па ўстойлівым спажыванні. І замежныя эксперты выказваліся ў тым жа духу.

Генеральны дырэктар ТАА «Марк Фармэль» Андрэй Серыкаў падчас дыскусіі прывёў статыстычныя звесткі: за апошнія чатыры гады аб'ём увезенага ў краіну сэканд-хэнду павялічыўся ў пяць разоў. Толькі летась гэта лічба склала 48,5 тоны. Па яго словах, гэта больш чым удвая перавышае колькасць сыравіны, якую за той жа час перапрацавалі ўсе швейныя і тэкстыльныя прадпрыемствы Беларусі разам узятыя.

На слыху

Пад медыцынскім назіраннем і на лячэнні 157 пацыентаў

У Беларусі ўжо праведзена больш за 32 тысячы тэстаў на каранавірусную інфекцыю

Як паведамляе Міністэрства аховы здароўя, у краіне працягваюцца мерапрыемствы па кантролі за эпідэміялагічнай абстаноўкай і ў выпадку неабходнасці адбываецца шпіталізацыя пацыентаў для далейшага абследавання і назірання.

— За апошнія суткі выпісана пяць пацыентаў, у якіх раней тэст на COVID-19 даў станоўчы вынік. Пад медыцынскім назіраннем і на лячэнні знаходзіцца 157 чалавек, — паведаміла прэс-сакратар Міністэрства аховы здароўя Юлія Барадун.

Больш за 50 чалавек у Беларусі папраівліся і выпісаны са стацыянара.

Учора быў зарэгістраваны другі выпадак смерці ўзроставага пацыента з наяўнасцю шматлікіх хранічных захворванняў, якія, па папярэдніх звестках, ускладнены каранавіруснай інфекцыяй. Гэта 70-гадовая настаўніца англійскай мовы з вёскі Доктаравічы Капыльскага раёна Мінскай вобласці. Апошнія два тыдні яна правяла ў бальніцы з пнеўманіяй. А 30 сакавіка ў Віцебску была зафіксавана першая смерць ад ускладненняў каранавіруснай інфекцыі. Размова ідзе пра 75-гадовага акцёра Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа, заслужанага артыста Беларусі Віктара Дашкевіча.

У свеце з пачатку пандэміі заразіліся 858 785 чалавек, паведамляе даследчы цэнтр сістэмных навук і інжынерыі Джонса Хопкінса (ЗША). Паводле апошніх звестак, больш за 42 тысячы чалавек памерла, папраівілася звыш 178 тысяч. Найбольшая колькасць захварэлых у ЗША — больш за 189 тысяч, памерла 3900 чалавек. У Кітаі заразілася больш за 82 тысячы. У Еўропе самай напружанай застаецца сітуацыя ў Італіі — зафіксавана 105 792 выпадкі, памерла больш за 12 тысяч хворых, папраівілася 15,7 тысячы. Сітуацыя ў Расіі таксама няпростая — больш за 2,3 тысячы інфіцыраваных, 17 чалавек памерла, 121 папраівіўся. У Польшчы заразілася больш за 2,3 тысячы чалавек, памерла 33, папраівіліся сем пацыентаў.

Алена КРАВЕЦ.

У ПЕРШЫЯ Ж ГАДЗІНЫ

Першы і другі ўзровень кантактаў

Усе людзі, пра кантакты з якімі ўспамінае чалавек, выхоўзячы з працягласці зносін з ім дзеляцца на так званыя кантакты першага або другога ўзроўню. Пры атрыманні гэтай інфармацыі цесныя кантакты адразу ж апавяшчаюцца па тэлефоне і ізалююцца ў асобныя медустановы, напрыклад шпіталь інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны, пад назіранне. «Па звестках нашых кітайскіх, італьянскіх калег, сярод тых, хто ў выніку захворвае, 80-85 % прыпадае на блізкія кантакты, у прыватнасці сямейныя. У астатніх імавернасць захварэць значна ніжэйшая. Тым не менш усіх, хто кантактаваў з пацыентам на працягу 15-30 хвілін у зачыненым памяшканні, мы лічым блізкімі кантактамі і абавязкова ізалюем», — адзначыла намеснік галоўнага ўрача цэнтра.

Ірына Глінская растлумачыла, каго лічаць кантактам другога ўзроўню. Гэта можа быць, напрыклад, чалавек, які працаваў з захварэлым у адным будынку, але непасрэдна не кантактаваў з ім (не віталіся і не размаўлялі). У падобным выпадку рызыка заразіцца вельмі нізкая. Тым не менш за такім чалавекам на працягу 14 дзён усе роўна арганізуюць медназіранне. З ім на сувязь пастаянна выходзіць урач, апытвае, аглядае, вымярае тэмпературу. Больш за тое, чалавеку рэкамендавана на працягу двух тыдняў мінімізаваць свае кантакты, не ездзіць у грамадскім транспарце, а ў выпадку змены стану здароўя адразу ж звяртацца ў хуткую дапамогу. Яго таксама шпіталізуюць, правядуць дыферэнцыяльную дыягностыку і пры неабходнасці прызначаць лячэнне. «Калегі з Германіі, напрыклад, назіраюць толькі цесныя кантакты, гэта значыць тых, хто знаходзіўся ў адным памяшканні з заражаным 15 і больш хвілін. Іх не ізалююць у стацыянары, а прапаноўваюць самаізаляцыю. Гэта таксама варыянт. Але нашы мерапрыемствы ўсё ж такі шырэйшыя», — дадала спецыяліст.

Ахоўныя меры

Паралельна са шпіталізацыяй у стацыянар пацыента, у якога пацверджаны COVID-19, іншая брыгада праводзіць дэзынфекцыйныя мерапрыемствы па месцы яго жыхарства, работы, часовага знаходжання, то-бок усюды, дзе гэты чалавек знаходзіўся. «Такіх месцаў па адным пацыенце можа быць дастаткова шмат, але ўсе яны ў найбліжэйшыя гадзіны апрацоўваюцца. Ліквідуецца ўзбуджальнік, які хай нават і непрацяглы час, але ўсё ж можа заставацца на розных паверхнях. Такім чынам мы выключаем нават невялікую, але магчымую рызыку кантактна-бытавой перадачы віруса», — дадала Ірына Глінская.

Безумоўна, медыкі прымаюць ахоўныя меры, каб засцерагчы і сябе, і навакольных людзей. Эпідбрыгады спецыяльна экіпіраваныя, а пацыента змяшчаюць у біябокс.

Пакольк спецыфічных вакцын ад COVID-19 на сёння няма, у спецыялістаў ёсць магчымасць падзейнічаць толькі на два гэтыя звёны: выяўленне крыніцы інфекцыі і кола кантактаў, а таксама разрыў механізма яе перадачы (дэзынфекцыя). «Аператыўнае і максімальна шырокае правядзенне такіх мерапрыемстваў дазваляе нам утрымліваць і кантраляваць сітуацыю», — падкрэсліла спецыяліст.

«Гэтая праца не заўсёды відаць шырокаму колу, але мы яе і не афішуем. Разам з тым ёсць індыкатары, якія сведчаць аб эфектыўнасці мер, якія праводзяцца», — адзначыла Ірына Глінская. Паводле яе слоў, такая работа дадае нагрузкі на сістэму аховы здароўя, але яна ў цяперашні час апраўданая. Сярод кантактаў першага ўзроўню знаходзяць тых, хто захварэў, а станоўчы вынік выяўляюць, як правіла, на 5-7-ы дзень шпіталізацыі: людзі заразіліся, але вірус пачалі выдзяляць, ужо знаходзячыся ў медустанове.

БелТА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сямейная газета
Выпуск № 7 (143)

Выпрабаванне блізкасцю

Як трапна заўважыла нядаўна калега, у гэтыя дні пра што ні пачынаеш пісаць, атрымліваецца пра каранавірус. (У «яго» нават дзеці ў двары майго дома гуляюць — бегаючы адно за адным, абзываюцца малазразумелым, а ад таго яшчэ больш крыўдным словам.) Вось і на сямейныя стасункі пандэмія паўплывала адмоўна. З аднаго боку, многія людзі, прытрымліваючыся рэкамендацый аб сацыяльным дыстанцыяванні, абмежавалі кантакты з пажылымі і састарэлымі родзічамі, а мы ў штодзённай мітусні, па шчырасці, і без таго бачыліся нячаста. З другога ж, тыя, хто асеў на добраахвотнай ці вымушанай самаізаляцыі, на працяглы час аказаліся ў шчыльным кантакце з уласнымі дзецьмі, якіх пастаянна — сюрпрыз! — трэба не толькі карміць, але займаць, забаўляць, выхоўваць і адукоўваць, а таксама з другімі палавінкамі.

Магчыма, вас гэта суцешыць: з падобнай праблемай сутыкнуліся прадстаўнікі абсалютна ўсіх слаёў насельніцтва. І калі, напрыклад, Джэніфер Лопес, Філіп Кіркораў ды шэраг іншых папулярных выканаўцаў, акцёраў і спартсменаў, якія сышлі на самаізаляцыю, публікуюць забаўныя відэа з хэштэгам #сядзідомадзетка пра тое, як яны свавольнічаюць, танцуюць, чытаюць кнігі, запісваюць новыя песні і забаўляюцца ўсёй сям'ёй, то прэм'ер-міністр Канады Джасцін Трудо, жонка якога захварэла на каранавірус, на працягу двух тыдняў вымушаны быў адначасова працаваць з дому і даглядаць траіх дзяцей ва ўзросце ад шасці да 12 гадоў, а таму спазнаў на сабе ўсё хараство сядзення з малымі: нядаўна ён нават спазніўся на анлайн-канферэнцыю з палітычнымі дзеячамі, таму што купаў малодшага сына.

Што ўжо гаварыць пра тых, у каго няма вялікага дома і ўчастка, а таму «сядзець у чатырох сценах» — не метафара, а рэальнасць. Невыпадкова прэзідэнт Ізраіля Рэўвен Рыўлін, якога ў краіне называюць «нацыянальным дзядулем», пачаў чытаць дзецям казкі анлайн, каб хоць крыху разгрузіць дыстанцыйна працуючых бацькоў. Бо нават калі мы вельмі любім збірацца разам і адчуваць сябе сям'ёй, знаходзіцца ўсім разам без аніякай асабістай прасторы ў рэжыме 24/7 — гэта не толькі радасць, але і дадатковыя клопаты і, калі хочаце, выклік. Выпрабаванне блізкасцю, мяркуючы па допісах у сацыяльных сетках, для шэрагу з нас стала цяжэйшае за ўсе іншыя. Гледзячы на прыклад Кітая, у якім пасля зняцця каранціну пракацілася хваля разводаў, псіхолагі прадракаюць такую самую імавернасць і ў нас (іншыя, зрэшты, наадварот, прагназуюць усплёск нараджальнасці гэтай зімой і вясной).

Адмова ад звыклых рэчаў, абмежаванні розных відаў актыўнасці, парушэнне балансу паміж часам, які кожнаму з нас, нават самым маленькім, патрэбна правесці ў адзіноце, каб аднавіць фізічныя і душэўныя сілы, і стасункамі з блізкімі — вялікі стрэс, кажуць спецыялісты. І гатовага рэцэпту, аднолькавага для ўсіх, як не даць гэтаму крызісу разбурыць сям'ю, няма і быць не можа. Але пэўныя рэкамендацыі псіхолагі ўсё ж даюць. Сярод іх — распарадак дня, выкананне звыклых і прыдуманне новых сямейных рытуалаў, чаргаванне спакойных і актыўных заняткаў, размовы анлайн, абавязковыя перыяды цішыні, якія варта правесці сам-насам хоць бы ў розных кутах, а лепш, натуральна, у розных пакоях... А перадусім — тое, з чым мы ў эпоху развітых камунікацый, як ні дзіўна, часта не спраўляемся, — трэба размаўляць адно з адным і пры гэтым чуць іншага, а не назапашваць крыўды і чакаць, што нехта пра іх здагадаецца. Адстойваючы свае межы, так лёгка незаўважна парушыць чужыя і раніц пачуцці блізкага... У рэшце рэшт, мы — галоўнае, што ў нас ёсць, і каб зберагчы гэтае «мы» ў сукупнасці розных «я» кожнай сям'і, на мой погляд, варта пазмагацца — хоць з вірусам, хоць са страхамі і няўпэўненасцю, хоць з самімі сабой.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Тыя, хто побач

Іван ЮРКІН:

«Для мяне сям'я на першым месцы»

Упершыню яны пацалаваліся ў дзень вяселля і вось ужо 47 гадоў жывуць душа ў душу...

Песні на вершы Івана ЮРКІНА карыстаюцца вялікай папулярнасцю. Хто не ведае гімна гасціннасці нашай краіны — «Прыязджайце да нас у Беларусь»? А колькі лірычных песень створана на яго вершы — «Вёска мая», «Салаўіны гай», «Пасланне сыну»... Вось таму было цікава пазнаёміцца з музай паэта — яго жонкай Надзеяй Іванаўнай. Яны неверагодна арганічная і прыгожая пара!

— Памятаеце дзень знаёмства?

Надзея Іванаўна: — Я вучылася ў 9 класе, а Ваня быў у нашай школе настаўнікам.

— Вось гэта паварот!

Н. І. — Усё не так, як вы падумалі! Я не была яго вучаніцай! Родам я са Смаленшчыны, у 9 і 10 класы даводзілася ездзіць 20 кіламетраў ад дому. А Ваня з Магілёўшчыны, жыў на хутары за восем кіламетраў ад маёй вёскі. Яго сястра працавала ў нашай школе, а мая мама была дырэктар. Вось сястра і папрасіла маму: маўляў, вазьміце на работу брата, ён не паступіў у ВНУ, дык, каб не губляў год, хай папрацуе ў школе. А мне неяк не вельмі былі цікавыя мясцовыя хлопцы — іх жа з пялюшак ведаеш.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

Надзея Іванаўна і Іван Захаравіч.

Сітуацыя

Аддам бабулю ў «добрыя рукі»!

Адправіць састарэлага сваяка ў дом-інтэрнат супраць яго волі не атрымаецца

Кожны з нас рана ці позна стане стары. На што мы разлічваем пры гэтым? Ці думаем, як будзем жыць, асабліва ў вельмі сталых гадах? Хутчэй за ўсё, мы адмахваемся ад падобных думак, таму што трэба быць цалкам бясстрашным чалавекам, каб сумленна расставіць кропкі над «і» ў гэтым пытанні. Але для тых, каму цяпер за 70-80, старасць — ужо рэчаіснасць. Якая яна? Давайце разгледзім адзін з варыянтаў...

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

selgazeta.ru

Вядома, у ідэале было б добра, каб старога чалавека, якому ўжо за 80, даглядалі яго дзеці, каб ён пражываў сваю старасць дома і сярод родных людзей. Але жыццё падкідвае велізарнае мноства сітуацый, калі гэта становішча амаль немагчыма. Дапусцім, сям'я праходзіць праз стадыю цяжкага разводу, з узаемнымі прэтэнзіямі, падзелам маёмасці і кватэры, і для пажылога чалавека тут цяпер не найлепшае месца... Або дзеці жывуць і працуюць за мяжой, і забраць туды бацькоў не ўяўляецца магчымым. Ці дарослая дачка, якая даглядала сваю старую маці, цяжка захварэла і сама мае патрэбу ў дапамозе... На жаль, бывае шмат абставін, калі адзіным выйсцем для пажылога чалавека становіцца дом састарэлых.

Пра тое, чаго чакаць ад гэтага варыянта, мы гутарым з **намеснікам начальніка ўпраўлення арганізацыі сацыяльнага абслугоўвання Міністэрства працы і сацабароны Мікалаем АРЛОМ.**

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Аддам бабулю ў «добрыя рукі»!

На пазітыве

КАЛІ МОЖНА «ІНАКШ»

Людзі з аўтызмам паспяхова адаптуюцца ў грамадстве

У Мінску прайшоў традыцыйны паўмарафон «Інакш», прысвечаны Сусветнаму дню інфармавання аб праблеме аўтызму і арганізаваны некамерцыйнай арганізацыяй «Каманда «Крылы анёлаў».

Зарэгістравалася на прабег каля 300 чалавек, але ў сувязі з трывожнай эпідэміялагічнай сітуацыяй у мерапрыемстве можна было ўдзельнічаць і аддалена.

— Мы высылалі ўдзельнікам стартавы нумар, — тлумачыць **дырэктар установы «Каманда «Крылы анёлаў» Дзмітрый ЦІМАШКОЎ.** — Людзі беглі паўмарафон і здымалі відэа ці рабілі фота ды дасылалі нам. Па выніках прабегу мы дасылалі ім медалі. Такім чынам ахвотныя ўдзельнічалі ў мерапрыемстве і выконвалі меры засцярогі, рэкамендаваныя Міністэрствам аховы здароўя.

Але, нягледзячы на магчымасць удзельнічаць ў мерапрыемстве аддалена, каля ста чалавек прыйшлі на рэальны прабег. Каб людзі менш рызыкавалі, арганізатары ажыццявілі збор на вуліцы, адмянілі дзіцячы старт і абмежавалі ўзрост удзельнікаў.

— У людзей ёсць неабходнасць у фізічнай актыўнасці, таму ўдзельнікі мерапрыемства прыйшлі пазітыўна настроеныя, — сказаў Дзмітрый Цімашкоў. — І нягледзячы на тое, што ўся ўвага сёння сканцэнтравана на барацьбе з каранавірусам, іншыя праблемы таксама трэба вырашаць. Мы сабраліся дзеля таго, каб грамадства звярнула ўвагу і на праблемы людзей з аўтызмам.

Увогуле інклюзіўны паўмарафон «Інакш» праходзіць ужо чацвёрты год, у ім удзельнічаюць і здаровыя людзі, і людзі з інваліднасцю, у тым ліку з аўтызмам.

Паводле інфармацыі СААЗ, суадносіны колькасці дзяцей з аўтызмам і здаровых у свеце — 1 да 160, а амерыканская медыцына лічыць, што 1 да 59. Праблема сацыяльнай адаптацыі такіх людзей даўно выйшла за рамкі сям'і ці нават асобнай дзяржавы. Таму дзеці з аўтызмам аказаліся ў ліку першых удзельнікаў каманды «Крылы анёлаў».Назіраючы за паўмарафонам на працягу апошніх гадоў, арганізатары заўважылі: сумесны спорт — фізічная актыўнасць, дасягненне мэты і радасць руху — паспяхова збліжае звычайных і асаблівых людзей. Арганізатары таксама адзначылі пазітыўныя перамены і ў стаўленні беларускага грамадства да людзей з аўтызмам.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— У гэтым пытанні нам трэба памятаць аб прынцыпе добраахвотнасці, — адразу ж папярэджвае наш суразмоўнік. — Жаданне дзяцей тут не мае ніякага значэння. Трапіць у дом-інтэрнат пажылы чалавек можа пры адзінай умове: ён сам павінен гэтага хацець. «Здаць» дзядулю або бабулю ў дом-інтэрнат супраць іх волі нельга. Вядома, калі чалавек можа сам сябе абслугоўваць, наўрад ці ён захоча пайсці туды жыць. Але з цягам часу, калі ён ужо перастае спраўляцца з жыццёвымі задачамі, у шэрагу выпадкаў дом-інтэрнат можа стаць адзіным выйсцем, асабліва калі ў чалавека ёсць медыцынскія паказанні.

Фота носіць ілюстрацыйны характар. vitvesti.by

Як трапіць у дом-інтэрнат для састарэлых?

— Для гэтага чалавек павінен або звярнуцца з заявай ад свайго імя ў мясцовы орган па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, або зрабіць гэта праз тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання (ТЦСАН), — тлумачыць спецыяліст. — Але лепш усё ж звярнуцца самому ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне: там адразу ж і пракансультуюць, і раскажуць аб неабходных дакументах, і самі паралельна пачнуць іх збіраць.

Якія дакументы патрэбныя?

Перш за ўсё пашпарт. Яшчэ заключэнне УКК пра неабходны тып дома-інтэрната, выпіска з медыцынскіх дакументаў (для пачатку трэба звярнуцца ў паліклініку да свайго ўчастковага тэрапеўта). Таксама патрэбны дакументы, якія пацвярджаюць права на льготы. Тут маецца на ўвазе перш за ўсё пасведчанне інваліда, калі яно ёсць. Ці, напрыклад, пасведчанне ўдзельніка Вялікай Айчыннай вайны і г. д. Яны даюць права на першачарговае ці нават пазачарговае пасяленне ў дом-інтэрнат. Праўда, на 1 студзеня гэтага года чэргаў на пасяленне туды ў нашай у краіне не было.

Зараз у дамах-інтэрнатах агульнага тыпу жыве каля трох тысяч пажылых беларусаў, што складае прыблізна 1 % ад агульнай колькасці пажылых людзей у краіне. У Заходняй Еўропе ў падобных установах пражывае прыкладна 5-6 % пажылых людзей.

Таксама органы па працы, занятасці і сацыяльнай абароне самі запытваюць звесткі аб месцы жыхарства і складзе сям'і; даведку аб жылых памяшканнях, якія знаходзяцца ва ўласнасці грамадзяніна ў адпаведным населеным пункце; запытваюць (афармляюць) даведку аб памеры пенсіі, копію заключэння МРЭК аб інваліднасці, акт абследавання матэрыяльна-бытавых умоў пражывання.

— Навошта неабходны ўсе гэтыя даведкі? — пытаем Мікалая Анатолевіча.

— Таму што чалавек выпісваецца са сваёй кватэры і прапісваецца ў доме-інтэрнаце. Дзяржава не забірае яго кватэру. Гэта можа адбыцца толькі пры волевыяўленні самога чалавека, калі паміж чалавекам і дзяржавай заключаецца дагавор рэнты.

Што да складу сям'і, то ён уплывае на аплату. Калі ёсць працаздольныя дзеці, то-бок ва ўзросце ад 18 гадоў і да пенсійнага ўзросту, і калі яны не з'яўляюцца інвалідамі 1-й або 2-й групы, то чалавек пасяляецца ў доме-інтэрнаце на платнай аснове.

Колькі каштуе дом-інтэрнат?

Кошт утрымання чалавека складае 961 рубель у доме-інтэрнаце агульнага тыпу і 776 рублёў у доме-інтэрнаце псіханеўралагічнага тыпу. Столькі дзяржава траціць у месяц на аднаго чалавека.

Але аплата пражывання ў доме-інтэрнаце, устаноўленая дзяржавай, іншая. Пражыванне за адзін месяц абыдзецца ў суму каля 500 рублёў. Аплата можа ў розных рэгіёнах адрозніваецца, але нязначна.

Адзінокія людзі (а таксама тыя, у каго дзеці ўжо пенсіянеры або з'яўляюцца інвалідамі 1-й ці 2-й групы) пражываюць бясплатна. Але пры гэтым яны атрымліваюць на рукі не ўсю пенсію, а толькі 10 % ад яе.

Дом-інтэрнат — гэта ўжо назаўсёды?

Зусім не абавязкова. Калі, напрыклад, стан чалавека палепшыўся (у жыцці ўсякае бывае), або яму не спадабалася тут, або ён проста перадумаў, можна напісаць заяву на імя дырэктара і вярнуцца дадому. Ніхто яго гвалтоўна ўтрымліваць не будзе.

І ў цэлым: можна не перабірацца ў дом-інтэрнат адразу на пастаяннай аснове. Спецыялісты рэкамендуюць спачатку пасяліцца туды часова (часовае станоўішча можа расцягнуцца як на 1-2 месяцы, так і на 6—8 і нават на год). Пры гэтым можна пакуль не выпісвацца са сваёй кватэры. Іншымі словамі, пажылы чалавек можа «прымераць» на сябе такое жыццё, паглядзець, ці будзе яно яго задавальняць.

Ці можна самому выбраць дом-інтэрнат?

Можна, але толькі ў межах той вобласці, дзе чалавек прапісаны. Дзеці могуць з'ездзіць у некалькі такіх установ, паглядзець і выбраць, у якую хацелася б пасяліць свайго пажылога сваяка.

Чаго чакаць ад дома састарэлых?

Вось што гаворыцца пра гэта на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны: усім грамадзянам, якія пражываюць у дамах-інтэрнатах, даецца жылое памяшканне з разліку не менш чым 6 кв. м на чалавека, чатырохразовае харчаванне, мяккі інвентар згодна з устаноўленымі нормамі. Грамадзянам, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, — адзенне і абутак, неабходнае бытавое абслугоўванне (прыборка пакоя, мыццё і прасаванне адзення, змена нацельнай і пасцельнай бялізны, паслугі цырульніка).

У дамах-інтэрнатах аказваюцца сацыяльныя паслугі ў адпаведнасці з Пералікам бясплатных і агульнадаступных сацыяльных паслуг дзяржустаноў сацыяльнага абслугоўвання з нормамі і нарматывамі забяспечанасці грамадзян гэтымі паслугамі, зацверджаным пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 27 снежня 2012 г. № 1218 «Аб некаторых пытаннях аказання сацыяльных паслуг».

На сёння ў Беларусі функцыянуе 81 стацыянарная ўстанова сацыяльнага абслугоўвання. З іх псіханеўралагічных дамоў-інтэрнатаў для састарэлых і інвалідаў — 51, дамоў-інтэрнатаў агульнага тыпу для састарэлых і інвалідаў — 20, дамоў-інтэрнатаў для дзяцей-інвалідаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця — 9, а таксама Рэспубліканскі інтэрнат ветэранаў вайны і працы.

Акрамя таго, у дамах-інтэрнатах арганізаваны кругласутачны догляд, аказваецца неабходная медыцынская дапамога як дактарамі, так і медыцынскімі сёстрамі, праводзяцца фізіятэрапеўтычныя працэдуры і заняткі па лячэбнай фізкультуры, працуюць стаматалагічныя кабінеты. Нямала ўвагі ўдзяляецца арганізацыі вольнага часу. Працуюць клубы, гурткі па інтарэсах, можна рэалізаваць сябе ў творчасці.

Для забеспячэння пажылым людзям і інвалідам такой неабходнай для іх незалежнасці і максімальнай самастойнасці ва ўстановах ствараецца безбар'ернае асяроддзе. Жылыя пакоі, памяшканні грамадскага карыстання абсталёўваюцца поручнямі, пандусамі, тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі.

— У сярэднім у нашых дамах-інтэрнатах для пажылых людзей агульнага тыпу 2-3-месные размяшчэнне, — дадае Мікалай Арол. — У пакоі — ложкі, тумбачкі, шафа... Тэлевізар, як правіла, у холе. Дарэчы, многія дамы-інтэрнаты — гэта былыя санаторыі. Таму там блочная планіроўка, у блоках ёсць усе выгоды.

Што можна ўзяць з сабой?

— Ці можна, напрыклад, прывезці з сабой любімы фікус? — спыталі мы спецыяліста.

— Гэта не забараняецца, можна браць нейкія любімыя рэчы, у тым ліку і прадметы інтэр'еру. Адзінае, на што накладзена забарона, — гэта хатнія жывёлы. Узяць улюбёнца з сабой, на жаль, не атрымаецца.

Святлана БУСЬКО.

За і супраць

Вось некалькі меркаванняў наконт дамоў-інтэрнатаў для пажылых. Тэма аказалася настолькі далікатная, што нашы суразмоўцы папрасілі не называць прозвішчаў.

Аляўціна Іванаўна, 56 гадоў:

— Дом састарэлых — гэта крайняя мера, не ведаю, кім трэба быць, каб «здаць» туды роднага чалавека. Я ўпэўнена, што так робяць толькі эгаісты, якія жывуць па прынцыпе: абы сабе, любімага, не патурбаваць. Людзі з узростам прыкіпаюць да родных сцен. І мяняць звычкі ў 80-90 гадоў — вельмі цяжка, амаль немагчыма. Пераезд у дом-інтэрнат — такі моцны стрэс для старых, што з-за яго многія там у хуткім часе і паміраюць...

Ірына Сяргееўна, 42 гады:

— Уявіце сабе: дзядуля не можа сам адзецца або пераварнуцца ў ложку без вашай дапамогі, яму патрэбны кругласутачны догляд... Не ўсе сем'і могуць дазволіць сабе наняць сядзелку. Ды і яна прыходзіць у дом, як правіла, на нейкі час, а не дзяжурыць кругласутачна. І што рабіць, напрыклад, дачцэ такога старога? Звальняцца з работы? Забыцца пра сваё жыццё і ледзь не кругласутачна дзяжурыць каля яго? А ў яе яшчэ двое дзяцей і муж, увогуле сям'я... І вось як самому старому не адчуваць сябе цяжарам для ўсёй сям'і пры гэтым?

Я, дарэчы, да гэтага часу так і не змагла адказаць для сябе на пытанне, што ж рабіць з вельмі пажылым сваяком, калі яму ўжо зусім дрэнна і патрэбна кругласутачная дапамога. Бо не рэдкасць, калі паралізаваныя людзі і па 10-15 гадоў пасля інсульту жывуць... З аднаго боку, класці сваё жыццё на алтар іх догляду — не варыянт. Ведаю выпадкі, калі пасля многіх гадоў такой сітуацыі людзі перагаралі, і жыццё для іх станавілася проста невыносным. Але і як «збыць» з рук роднага чалавека — таксама пытанне...

Уладзімір, 38 гадоў:

— Некаторыя старыя быццам і жывуць дома, але па сутнасці закінутыя: з імі амаль не размаўляюць, да іх ставяцца грэбліва. Бываюць і крайнія варыянты, калі яны зазнаюць гвалт: іх б'юць, на іх крычаць, забіраюць пенсію — ёсць жа і такія сітуацыі. У гэтым выпадку, я думаю, дом састарэлых — лепшы варыянт.

Вера КАРЭЛАВА:

«РАНА НАС УСПРЫМАЦЬ ЯК ЛЮДЗЕЙ МІНУЛАГА ЧАСУ»

Памятаеце крылатую фразу: «Ці лёгка быць маладым»? А мы вырашылі даведацца: ці лёгка быць пенсіянерам? Асабліва калі ўсё яшчэ хочаш працаваць, жыць як мага больш актыўна. Пагаварыць пра гэта пагадзілася мінчанка Вера КАРЭЛАВА, якая доўгі час працавала ў сферы сацыяльнай дапамогі насельніцтву.

— Як прайшоў ваш першы дзень пасля выхаду на пенсію?

— Яшчэ да афармлення пенсіі разумела, што буду шукаць новую работу. Не ўяўляю сябе жанчынай, якая сядзіць дома. Людзям майго пакалення хочацца хоць цяпер атрымаць тое, што ў маладосці не было даступна. Для некага гэта падарожжы, для іншых — палепшаная якасць жыцця. А ў першы дзень я склала рэзюмэ і размясціла яго на сайтах. Гэта быў 2014 год, тады адкрывалася шмат гасцініц. Мне гэта здалося цікавай сферай дзейнасці. Прайшлася па некаторых з іх, вельмі спадабалася ў «Гарні», дзе была вакансія загадчыцы нумарным фондам. Многаму давялося вучыцца, але мне гэта было цікава, я не саромелася звяртацца з пытаннямі да калег. Тут я адпрацавала шэсць гадоў, а цяпер у мяне ёсць новая прапанова.

— Вас не засмучае змена дзейнасці і калектыву?

— Наадварот, мне здаецца, што гэта вельмі добра, бо ў жыцці з'яўляецца нешта новае. Вельмі ўдзячная былому і цяперашняму кіраўніцтву «Мінатэля» за тое, што ў свой час пачалі прымаць на работу людзей перадпенсійнага і пенсійнага ўзросту. Дырэкцыя паверыла ў гэтых людзей, дала нам шанц, хоць многія гасцініцы, няхай гэта і не афішуецца, шукалі тых жа пакаёвак ва ўзросце да 40 гадоў.

> **«Зносіны — вельмі важны складнік, пакуль мы сярод людзей, пакуль мы цікавыя і патрэбныя адно аднаму, мы жывём!»**

— Работнікаў пенсійнага ўзросту час ад часу абвінавачваюць у тым, што яны «трымаюцца за пасаду». У той жа час не сакрэт, што не толькі на пенсіі, але ўжо і пасля 45 гадоў работніку прапануюць пасады, заведама ніжэйшыя за яго патэнцыял...

— Як бы чалавек ні трымаўся за пасаду, у яго ёсць наймальнік. І калі падаўжаюць кантракт з 70-гадовым кіраўніком, значыць, не бачаць альтэрнатывы. Прычын тут можа быць шмат, апошняя з якіх — свядома не фарміруюць рэзерв на кіруючую пасаду. А тое, што спецыяліст старэйшы за 45 гадоў, часам не можа атрымаць работу, якая адпавядае яго кваліфікацыі, проста прыніжае чалавека. У нас павышаецца пенсійны ўзрост, але свядомасць наймальнікаў адстае. Цяперашнія 50-гадовыя па пашпарце значна маладзейшыя псіхалагічна і фізічна, чым іх бацькі ў гэтым узросце, а нашы дзеці будуць яшчэ маладзейшыя! Таму рана нас успрымаць як людзей мінулага часу. Менавіта работнікі ва ўзросце 50+ могуць быць залатым фондам працоўнага калектыву: ёсць вопыт, адукацыя, выраслі дзеці, вырашаны бытавыя пытанні, і ўсё яшчэ цікава жыць.

Вера КАРЭЛАВА.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

— З-за чаго, на ваш погляд, у працоўных калектывах бываюць канфлікты «бацькоў і дзяцей»?

— Вылучыла б дзве асноўныя памылкі старэйшага пакалення. Першая: некаторыя ўзрост разглядаюць як нейкую заслугу — мне ўсе павінны, таму што мне шмат гадоў. Але ўзрост — гэта не заслуга, а хутчэй удача. Другая: калі маеш намер працаваць, трэба адпавядаць — сёння толькі на вопыце не ўтрымаешся, неабходна ўмець успрымаць навацыі. Працуючаму пенсіянеру трэба разумець свае магчымасці. Нехта спакойна вытрымлівае работу з поўнай нагрузкай, камусьці трэба нешта лягчэйшае, досыць і паўстаўкі.

А малодшае пакаленне часта не хоча нічога ведаць пра чалавека, акрамя ўзросту. І менавіта па гэтым крытэрыі «бракуе» калег.

— Радуе, што мы бачым усё больш элегантных, дагледжаных людзей пенсійнага ўзросту. А вы што робіце, каб добра выглядаць?

— Мне здаецца, нічога асаблівага не раблю. Карыстаюся беларускай касметыкай, якая, дарэчы, добра каціруецца за мяжой. Імкнуся больш хадзіць пешшу, наведваю басейн. Калі параўнаць з маёй маладосцю — тады сядзелі па тры гадзіны ў чарзе да цырульніка, — цяпер няма такіх праблем. Можна выбраць майстроў па сваіх фінансавых магчымасцях. Я не з тых жанчын, у якіх вялікі гардэроб і кожны раз праблема: што надзець. Лічу, што рэчаў павінна быць няшмат, але каб яны добра спалучаліся паміж сабой. Яшчэ гадоў пяць таму сказала б, што сапраўдныя зніжкі бываюць за мяжой, а ў нас так сабе. Але сітуацыя змянілася: зніжкі 50—70 % на беларускую вопратку — гэта рэальнасць. Тым больш што на зніжках часцей за ўсё бываюць класічныя фасоны, а не ўльтрамодныя. Ды і крамы замежных брэндаў ладзяць распродажы, там можна адзецца без вялікай страты для кашалька.

— Як вы лічыце, гэта нармальна, калі бацькі-пенсіянеры фінансава дапамагаюць дарослым дзецям?

— У мяне няма адназначнага адказу, усё залежыць ад традыцый, сітуацыі ў сям'і. Не заўсёды дзеці, якім дапамагаюць, лайдакі. Але глядзіце, цяпер усё часцей нараджаюць не толькі другое-трэцяе, але часам і першае дзіця ў 38—40 гадоў. Тое дзіця ў 20 гадоў яшчэ вучыцца, а бацькам 58—60 гадоў. У мяне двое сыноў, абодва працуюць, цалкам самадастатковыя. Маё пакаленне расло ва ўмовах, калі бацькі дзяліліся з дзецьмі апошнім, таму і мне хочацца часам сваім дапамагчы.

— А ўнукаў, напэўна, песціце?

— Гэта таксама няпростае пытанне. Адказнасць за выхаванне дзяцей павінны несці бацькі, а не бабуля. Тое, што было добра, калі раслі мае сыны, цяпер часам не працуе, таму я пагадзілася з падыходамі да выхавання сына і нявесткі. Песціць унукаў можна парознаму — абняць, схадзіць у цырк, напячы піражкоў. Вядома, і падарункі хочацца зрабіць, але ў нас правіла — абмяркоўваю патэнцыйныя прэзенты з бацькамі.

— Кажуць, у пенсіянераў тры цікавасці: унукі, паліклініка, лецішча.

— З узростам, думаю, у кожнага з'яўляюцца тыя ці іншыя пытанні са здароўем. Я не выключэнне, проста навучылася жыць са сваёй праблемай. Лецішча ў мяне няма, але ёсць бацькоўскі дом на Брэстчыне. Гэта памяць пра бацькоў, таму праводжу там адпачынак, падтрымліваю ў доме жыццё. Імкнуся, каб і дзеці з унукамі не забывалі пра спадчыну, пра нашы карані.

— Як праводзіце вольны час?

— Наведваю тэатры, канцэрты, люблю чытаць, як я кажу, жывыя, а не электронныя кнігі. Па магчымасці адпраўляюся ў невялікія падарожжы. Насуперак стэрэатыпам, усё можна арганізаваць за цалкам даступныя для працуючага пенсіянера грошы. Вядома, даўно асвоіла камп'ютар, усе сучасныя сродкі сувязі — гэта дапамагае падтрымліваць кантакты з роднымі, сябрамі, якія жывуць не толькі ў розных гарадах, але і краінах. Зносіны — вельмі важны складнік, пакуль мы сярод людзей, пакуль мы цікавыя і патрэбныя адно аднаму, мы жывём!

Аксана ЯНОЎСКАЯ.

Вы прасілі расказаць

ЗБЕРАГЧЫ ГРОШЫ І НЕРВЫ

Правы на дзяцей, маёмасць, жывёл, бізнес і інтэлектуальныя здабыткі муж і жонка, а таксама жаніх і нявеста могуць прапісаць у шлюбным дагаворы.

У дакуменце можна падзяліць абавязкі па доме, зарплату, рэчы, якія набылі сужэнцы, і нават тыя, якія яны яшчэ толькі збіраюцца набыць.

Шлюбны дагавор можна заключыць да шлюбу, падчас яго і ў тым ліку непасрэдна перад разводам. Ва ўсіх варыянтах добраахвотная дамоўленасць бакоў спрыяе бяспецы іх капіталаў, зберагае нервы, грошы і час пры скасаванні шлюбу і здымае пытанні па атрыманні спадчыны.

— Шлюбны дагавор — спосаб добраахвотна, без прыцягнення суда і сведак, вырашыць маёмасныя і немаёмасныя пытанні, а таксама дэталёва вызначыць моманты, якія датычацца ўтрымання непаўналетніх дзяцей і сямейных абавязкаў, — сцвярджае **Вольга ФЯДУЦІК, кансультант упраўлення натарыята і загсаў Міністэрства юстыцыі.** — Да таго ж вырашэнне маёмасных пытанняў пры заключаным шлюбным дагаворы значна таннейшае, чым праз суд.

У нейкіх выпадках шлюбны дакумент — гэта «план» на перспектыву.

— Напрыклад, у нявесты ёсць зямельны надзел, дзе з часам мяркуюць збудаваць дом. Каб вызначыць, чыя гэта будзе маёмасць, лепш скласці дагавор, інакш дом будзе сумесна нажытай маёмасцю, — тлумачыць прадстаўніца Мінюсту.

Калі дагавор складаюць да таго, як ствараць сям'ю, то ён пачынае дзейнічаць толькі пасля рэгістрацыі шлюбу. Калі ж дакумент робяць ужо муж і жонка, яны могуць абазначыць тэрмін, калі дагавор павінен уступіць у сілу: з моманту натарыяльнага засведчання або ў нейкі абазначаны мужам і жонкай час, у тым ліку і перад скасаваннем шлюбу, расказала **Галіна КАВАЛЬЧУК, натарыус Мінскай гарадской натарыяльнай акругі:**

— У шлюбны дагавор з цягам часу можна дадаць змены ў выглядзе дадатковых пагадненняў, а таксама скасаваць дакумент. Пасля разводу дзеянне дагавора спыняецца, і дадаць у яго ўжо нічога немагчыма. Праўда, ёсць выключэнні — калі сужэнцы ўстанаўліваюць адносіны да нейкіх абавязкаў, як правіла, па ўтрыманні адно аднаго пасля разводу ці матэрыяльным забеспячэнні дзяцей.

Бывае, муж і жонка прапісваюць умовы выплаты крэдыту, выдадзенага на куплю кватэры. Вызначаюць, хто будзе плаціць грошы, калі маёмасць пяройдзе ва ўласнасць аднаго з сужэнцаў пасля разводу.

Шлюбны дагавор перш за ўсё і рэгулюе правы на ўласнасць, якая была прыдбаная падчас сямейнага жыцця. І ў мужа, і ў жонкі роўныя правы на ўсю сумесна набытую ўласнасць, у тым ліку і на інтэлектуальную, згодна з артыкулам 23 Кодэкса аб шлюбе і сям'і, падкрэсліла натарыус.

— Калі адзін падчас шлюбу быў заняты вядзеннем хатняй гаспадаркі і доглядам дзяцей і не меў уласнага заробку, а другі ў гэты час пісаў вершы і карціны, то апошняе лічыцца агульным і дзеліцца папалам. Аднак у шлюбным дагаворы можна абазначыць, што творы мастацтва будуць належаць толькі іх аўтару. З іншага боку, Кодэксам аб шлюбе і сям'і забараняюцца здзелкі паміж сужэнцамі адносна маёмасці, набытай у шлюбе, — яе нельга ні падарыць, ні прадаць адно аднаму. Калі муж і жонка хочуць, напрыклад, пераафарміць кватэру, набытую ў шлюбе, з аднаго на другога, то амаль што адзіны магчымы варыянт — шлюбны дагавор, у якім абазначаецца пераход права ўласнасці. Важна памятаць, што калі прадмет шлюбнага дагавора — нерухомая маёмасць, то дакумент уступіць у сілу толькі з моманту яго рэгістрацыі ў агенцтве па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры.

Шмат розных умоў муж і жонка прапісваюць у шлюбным дагаворы адносна дзяцей. Гэта вызначэнне месца пражывання малога, выезды за мяжу, іх утрыманне (без уліку аліментаў), месца знаходжання падчас канікул, наведванне секцый і гурткоў.

> — Паступова беларусы пазбаўляюцца ад стэрэатыпу, што шлюбны дагавор — гэта недавер да партнёра. Колькасць дагавораў з году ў год павялічваецца, і ўсё больш людзей разумеюць перавагі гэтага дакумента, калі справа даходзіць да вырашэння маёмасных пытанняў ці аліментаў. Летась у Беларусі было заключана 4112 дагавораў, а за тры месяцы 2020-га — ужо 1075, — паведаміў **Артур СТРЭХ, памочнік старшыні Беларускай натарыяльнай палаты.**

— У адным з дагавораў бацькі, што набывалі для непаўналетняга дзіцяці кватэру, вызначаліся да дробязяў, які там павінен быць рамонт і нават мэбля, — расказала натарыус. — А аднойчы бацькі хацелі прапісаць веравызнанне малога. Такое зрабіць мы, вядома, не маглі, бо гэта закранае інтарэсы трэціх асоб. У дадзеным выпадку — дзіцяці, якое само павінна вызначыцца пасля паўналецця.

Існуюць і іншыя моманты, якія нельга адлюстраваць у шлюбным дагаворы. Напрыклад, нельга адмовіцца ад выплаты аліментаў, нават калі другая палова атрымала вялікую спадчыну.

— У шлюбным дагаворы можна таксама акрэсліць умовы выплат агульных даўгоў мужа і жонкі і права патрабавання па абавязках, якія ўзніклі ў інтарэсах сям'і. Уключыць у дакумент можна і долю ў фондах прадпрыемства, акцыі і іншыя актывы, калі гаворка ідзе пра людзей, якія працуюць у сферы бізнесу. Аднак гэта датычыцца толькі арганізацый, зарэгістраваных на тэрыторыі Беларусі, — падкрэсліла Галіна Кавальчук. — Тое ж самае і з замежнай маёмасцю — праваўладанне ёю нельга вызначыць беларускім заканадаўствам, трэба звяртацца да закона краіны яе прыналежнасці.

Ірына СІДАРОК.

Мужчыны пра жанчын

Сяргей МАКОЎСКІ:

«Глядзіце ў адным кірунку, а не адно на аднаго»

Сёння ў рубрыцы «Мужчыны пра жанчын» — Сяргей Макоўскі, стваральнік і кіраўнік грамадскага аб'яднання «Анкалогія і Здароўе». Сёлета аб'яднанню споўнілася 17 гадоў. Таксама Сяргей прадстаўляе Расійска-Чэшскую гандлёвую палату ў Беларусі, а ў якасці другога хобі называе венчурную сферу. Цяпер ён рыхтуе маштабны міжнародны праект, у рамках якога будзе зняты мастацкі фільм на тэму барацьбы з ракам. Пакуль у стварэнні кінафільма плануецца ўдзел трох краін: Беларусі, Расіі і Кітая, але, магчыма, да іх далучацца Францыя і ЗША. Фінансаваць фільм будуць інвестары з розных краін. Сяргей спадзяецца, што яго праект дапаможа нашаму грамадству стаць больш спагадлівым і добрым.

— Самае чароўнае ў жанчынах — гэта...

— Іх непасрэднасць і жаноцкасць. Гэтыя якасці заўсёды вельмі прывабныя. Асабліва жаноцкасць, бо сёння яе чамусьці ўсё менш. У некаторых жанчын яна, магчыма, ўтоена, а некаторыя не разумеюць, што гэта.

— Што для вас жаноцкасць?

— Гэта чароўная аўра, якая лунае вакол жанчын і дае нам магчымасць адчуць сябе мужчынамі. Гэта манера сябе падаць, спакой і лаканічнасць у зносінах, ураўнаважанасць у голасе. Жаноцкасць складаецца з многіх элементаў, зразумець якія здольна, напэўна, толькі сама жанчына. Яна можа стаць для мужчыны музай, выклікаць жаданне тварыць і праяўляць знакі ўвагі. Думаю, гэта «зашыта» ў самой прыродзе. Хацелася б, каб такіх дзяўчат было больш, тады свет стане прыгажэйшы.

— Што больш захапляе: далікатнасць жанчыны ці яе ўнутраная сіла?

— Далікатнасць і вытанчанасць — яе сіла. Яна можа вельмі па-майстэрску, па-жаночаму «скарыстацца» ёй. І, думаю, гэта адбываецца часам неўсвядомлена. Такая класіка ўзаемаадносін паміж мужчынамі і жанчынамі была ўслаўлена яшчэ ў сярэдні вякі. Сучасны свет крыху страціў гэтыя пазіцыі, жанчыны часцей хочуць праяўляць сілу. Я не маю нічога супраць феміністычных настрояў, і выдатна, што жанчыны змагаюцца за свае правы, калі іх ушчамляюць. Але часам у іх дзеяннях бываюць некаторыя перакосы, усё гэта набывае карыкатурныя формы. Лічу, што жанчыны могуць вельмі і вельмі многае, у іх бывае больш патэнцыялу, чым у мужчын. Мне падабаецца, як многія жанчыны рэалізуюць яго ў бізнесе. Пры гэтым застаюцца жаноцкімі і досыць паспяховымі.

— Чым жанчыны ў бізнесе адрозніваюцца ад мужчын?

— Прыходзячы на перагаворы з мужчынамі, некаторыя бізнес-лэдзі выкарыстоўваюць «жаночыя» хітрыкі. Напрыклад, вялікае дэкальтэ і флірт. На мой погляд, гэта маветон. Лепш, калі жанчына паводзіць сябе па-дзелавому і адзяваецца на сустрэчу адпаведна. (Хоць мужчыны бываюць розныя, некаторыя нават скрозь закрыты дзелавы касцюм могуць убачыць жанчыну, а не партнёра па бізнесе.) Выкарыстоўваючы «жаночыя» хітрыкі, дамы дамагаюцца на перамовах патрэбнага выніку. Я ведаю мужчын, якія глядзяць на гэта без адабрэння. Яны адразу заўважаюць падобныя прыёмы, і стаўленне да будучага партнёра можа змяніцца ў горшы бок. Лепш усё ж дазволіць у дрэс-кодзе крыху больш пасля афіцыйнай сустрэчы. Напрыклад, калі гэта фуршэт у рэстаране ці вечарына.

— Пра што маўчаць мужчыны?

— Пра свае шкілеты ў шафе *(усміхаецца)*. Ні адзін мужчына не захоча гаварыць пра сябе непрыемныя рэчы перад жанчынай, якая яму падабаецца. Зрэшты, наўрад ці і жанчына пажадае гэта чуць.

— Ці ёсць штосьці, што мужчына ніколі не скажа жанчыне?

— Калі ён выхаваны, то не скажа антыкамплімент або колкае слова. Ён будзе паважаць сваю сяброўку, спадарожніцу, калегу ці партнёра. Гэта тое, што трэба шырэй прывіваць у нашым грамадстве. Не скажу, што яно сапсаванае, — наша грамадства разнастайнае. Але лепш, каб вакол было больш добрых прыкладаў.

— Ці змаглі б вы мець на ўтрыманні сваю другую палову? Як да гэтага ставіцеся?

— Так, я б змог, заробкі цалкам дазваляюць. Калі яна не хоча працаваць, але пры гэтым захапляецца якім-небудзь хобі, буду толькі рады. Але калі жанчына не хоча ні працаваць, ні займацца чымсьці, то гэта сумная гісторыя. Раней, у XIX стагоддзі, мадэль адносін была такая: муж-мецэнат і жонка-палюбоўніца (утрыманка), і гэта лічылася нормай. Сучаснае грамадства па-іншаму глядзіць на такое ўзаемадзеянне. Кожнаму сваё: жанчыне вырашаць, займацца чым-небудзь ці не, а мужчыну — ці будзе яму прыемна з такой жанчынай. Калі гэта задавальняе абодвух — чаму не? Я за тую формулу, дзе абодва развіваюцца аднachasова і раўнамерна, дапамагаюць адно аднаму не адставаць. У гэтым залог працяглых адносін.

— А што, калі жанчына зарабляе нашмат больш?

— На нейкім этапе гэта дапускаецца, але пры гэтым мужчына павінен старацца дагнаць жанчыну ў заробку. Гэта наша прырода: мужчына — заваёўнік і здабытчык, а жанчына — аб'ект заваёвы і захавальніца хатняга ачага. Калі яна зарабляе больш, у пары адбываецца замена роляў, і мужчына можа адчуваць сябе некамфортна. Нямала выпадкаў, калі на гэтай глебе адбываецца разрыў у адносінах, прычым у большасці выпадкаў з ініцыятывы жанчыны, што цалкам натуральна. Ідэальна, калі жанчына, зарабляючы больш, захапляе партнёра заняцца чымсьці дадаткова, дапамагае знайсці шляхі дасягнення большага. Гэта толькі ўмацуе іх адносіны.

— У якую жанчыну можна закахацца з першага погляду?

— У тую, якая любіць сябе, якая развіваецца і займаецца тым, што ёй па душы. Асабіста мне імпануюць жанчыны адукаваныя, са стрыжнем маральнасці. Добра, калі яна будзе яшчэ і музай для свайго мужчыны. Яна таксама не дапускае ў сваім сэрцы злосць, паводзіць сябе стала і самадастаткова.

— Людзі часта кажуць словазлучэнне «сапраўдны мужчына», і адразу за гэтым «павінен». Што і каму ён павінен? І як накont «сапраўдных жанчын»?

— Мужчына сапраўды павінен. Перш за ўсё сабе. Павінен становіцца лепшым у адносінах да сябе ўчарашняга. Павінен забяспечыць родных, аказваць увагу жонцы і дзецям, старацца ўсіх развіваць, захапляць чымсьці і ўзбагачаць духоўна. Жанчына таксама павінна расці над сабой і самаўдасканальвацца. Але ёсць жартаўлівы выраз пра тое, што жанчына нікому нічога не павінна.

— Галоўнае ў адносінах — гэта...

— Шчырасць, узаемапавага, жаданне дапамагаць у любой сітуацыі. Падтрымліваць словам і справай.

— Быць у шлюбе — гэта...

— ...глядзець у адным кірунку. Глядзець адно на аднаго заўсёды паспее.

Віталіна БАНДАРОВІЧ.

Мамін дзённік

І ПУГА НЕ ВЫЙСЦЕ, І ПЕРНІК НЕ ЦУКЕРКА

Яшчэ калі Цёмік знаходзіўся ў маім жывоціку і не спяшаўся, хоць была ўжо пара, з'яўляцца на свет, урачы, якія каторы раз адпраўлялі мяне ў радзільню «здавацца», ці то жартам, ці то ўсур'ёз прапаноўвалі папрасіць малога аб хуткай сустрэчы. «Спрабавала, але не слухаецца», — адказвала я ім. «Калі ж ён вас ужо не слухаецца, што ж будзе потым», — гэтыя словы цяпер я прыгадваю ўсё часцей.

Тады, калі Цёмік не хоча апранацца, калі бруднымі рукамі хапаецца за пячэнне ці абаранак, калі на ўсе мае просьбы не чапаць кошку яшчэ мацней упіваецца сваімі ручкамі ў далікатную поўсць, калі наўмысна вылівае на дыванок кампот і, нягледзячы на ўсе забароны, цягне свае пальчыкі да пральнай машыны, тэлевізара, газавай пліты... Пакуль, нарэшце, не апячэцца і не зальецца слязьмі. Потым некалькі разоў будзе паказваць на пашкоджаны пальчык, па-дзіцячы тлумачыць, як моцна яму баліць, і зграджацца, што больш ні на крок не падыдзе да пліткі. І так пару дзён, а потым зноў стане каля яе круціцца, быццам захоча праверыць сябе на стойкасць.

Такое адчуванне, што для сучасных дзяцей не існуе слова «нельга». Яно нібы чырвоная ануча для іх — так і цягне паглядзець, што за ёй. І сапраўды, чым менш звяртаеш увагі на тое, як дзіця бярэ нешта забароненае, тым яно хутчэй з гэтым расстаецца, прычым па сваёй волі. Але ж не будзеш заплюшчваць вочы, калі малое хапае не схаваны своечасова нож альбо залазіць на табурэт, а пасля на стол, каб узяць з лядоўні цукерку. Не дазволіш яму і выбягаць на дарогу, калі яно ўпарта адмаўляецца даць табе руку.

Шчыра прызнацца, я ўжо не ведаю, як растлумачыць Цёміку, што такое добра, а што — дрэнна. Яму яшчэ і двух гадоў няма, а мне ўжо бывае цяжка з ім спраўляцца. Што не па-ягонаму — енчыць і ўсё роўна робіць па-свойму. Кажуць, што сёння метад пугі і перніка ўжо не працуе. А як тады выхоўваць дзіця, калі яно цябе не чуе?!

Днямі такая алергія ў Цёміка пачалася, што да ацёку Квінке было недалёка. Педыятр пасадзіла на дыету і строга забараніла даваць малому салодкае. А той ужо, як кажуць, пакаштаваў (дзякуй добрым людзям!) ды просіць штодзень, да істэрыкі даходзіць — дай яму цукерку, і ўсё! Муж у камандзіроўцы, кажа, каб я тлумачыла малому, што ад цукерак у яго на шчочках, руках і нагах чырвоныя плямкі, якія свярбяць, перашкаджаюць нармальна кантактаваць з іншымі дзецьмі. Але што тлумачыць двухгадоваму хлопчыку, які не ўсё разумее, калі нават бацька яго ўжо дарослы і ведае, да чаго можа прывесці курэнне, але ж усё роўна не адмаўляецца ад цыгарэт?!

Прызнаюся, ад гэтай сынавай непаслухмянасці часта здаюць нервы. Ён ужо ведае, дзе вісяць папругі, і нават на сабе паказвае, для чаго яны патрэбны, але і гэта праце ненадоўга. А калі Арцёмка ўмудрыцца ўвогуле пляснуць мне па твары, калі яму нешта не падабаецца, раблю выгляд, што сыходжу з дому (сама тым часам дзесьці хаваюся). Ён, канешне, плача, заве мяне, абяцае бабулі, што больш не будзе крыўдзіць маму, але праз некаторы час усё паўтараецца...

У маладых бацькоў, у якіх і па двое, і больш дзяцей, пытаюся, што я раблю не так. І не магу дабіцца канкрэтнай парады: сітуацыя ў нас падобная. Маўляў, расце пакаленне Z і нічога ты з дзіцём не зробіш, застаецца толькі чакаць, пакуль перарасце. Не даб'ешся парады і ад бацькоў. У іх адзін адказ — мы былі іншыя, шкодныя, але бацькоў баяліся, слухаліся. Сапраўды, пакуль некалькі градак не апалю, у кватэры не прыбяру, посуд не памыю, ні пра які паход на дыскатэку не варта было нават заікацца. Страшна падумаць, што магло б быць, калі б я вывернула на падлогу талерку з ежай, якую не хацела есці, альбо ганяла дзеда з крэсла. Помню, як сказала сваёй бабулі «не хадзі як слон» (яна перашкаджала нам з сяброўкай гуляць), дык такога нагоняю ад маці атрымала, што да канца дзён называла бабулю на «вы».

І неяк жа з намі яна спраўлялася, калі мы, чатыры ўнукі, збіраліся ў яе гарадской двухпакаёвай «хрушчоўцы». А на вёсцы ўвогуле ўшасцёх праводзілі не адно лета. Баба з дзедам мала што нас пільнавалі, трэба было дзяцей накарміць (гэта цяпер маленства насы адварочвае, мы ж змяталі ўсё за мілую душу) ды гаспадарку даглядзець. Цёмікаў прадзед (дарэчы, ветэран Вялікай Айчыннай) нядаўна расказваў, як ён дамаўляўся з унукамі, прычым усе былі хлопцы. Не слухаюцца, пакажа дубец — і ўсё ў парадку. Затое нікуды не лезлі і цэлыя дахаты прыязджалі.

А цяпер паспрабуй пакінуць на адну бабулю хоць бы траіх. Адзін толькі Цёмік чаго варты! Нядаўна акурат з'ехаліся да свекрыві — дзіцячы садок адпачывае. Толькі і сачы, каб наш Цёмік і свайго сямігадовага брацікa не пакрыўдзіў, і маленькую Еву, якая яшчэ поўзае, не заабдымаў і не зацалаваў. Бабуля Аліна прызнаецца: наўрад ці пагадзілася б адна глядзець усіх траіх. І я разумею. Тут часам аднаго Цёміка ўсяго на некалькі гадзін пакідаеш (нават з двума — бабуляй Ірай і дзедам Ванем) — увесь час хвалюешся, каб не шкоднічаў, слухаўся іх. І трэба сказаць, калі мяне няма, з імі паводзіць сябе спакайней. Можа, баіцца расчараваць тых, хто на свайго адзінага ўнучка ледзь не моліцца?! Альбо ўсё ж ёсць нейкія пуга ды пернік?..

Вераніка КАНЮТА.

«Для мяне сям'я на першым месцы»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

А яшчэ ў нас у школе была вельмі дастойная сямейная пара настаўнікаў, яны ва ўсім дапамагалі адно аднаму, былі ўважлівыя і клапатлівыя, і я часам марыла: вось бы ў мяне быў муж-настаўнік!

Аднойчы я прыехала дадому ў суботу, раптам грук у дзверы. Адкрываю і бачу: высокі прыгожы хлопец, пытаецца Любоў Леанідаўну, кажу яму, што пакуль мамы няма дома, ён просіць прабачэння і сыходзіць. Пазней убачыла яго ў школе — Ваня вёў фізкультуру і фізіку. І ўсё гэта — толькі з дзесяцігодкай за плячыма. У той час так можна было...

Іван Захаравіч: — Я звярнуў увагу на Надзю — прыгожая дзяўчына, але наўрад ці будаваў нейкія планы з першай сустрэчы. Затое калі яна скончыла 10 класаў і збіралася ехаць паступаць у Ленінград, аб чым мне сказала яе мама, раптам пачаў горача раіць ехаць у Мінск, маўляў, бліжэй, а сам ужо скончыў першы курс геафака БДУ.

— Ну, вядома, жывучы ў адным горадзе, можна і на спатканні бегаць...

Н. І. — Ну, спатканняў і заляцанняў у нас і не было... Як і марыла, паступіла на бібліятэчны факультэт педінстытута. Часам на занятках глядзела ў акно на корпус БДУ з такімі вялізнымі аўдыторыямі і думала: напэўна, дзесьці там Іван на лекцыях. Мы хоць і жылі ў розных рэспубліках, але ў Мінск дабіраліся з адной станцыі, ды яшчэ на перакладных. Аднойчы, памятаю, так стамілася, што ў дарозе заснула і паклала галаву Івану на плячо.

І. З. — А я падумаў: якая прыгожая! Вось бы мне такую жонку...

— Іван Захаравіч, чаму да дзяўчыны не заляцаліся?

І. З. — Па маіх уяўленнях тады, ды і цяпер, калі сустракаешся з дзяўчынай, трэба дарыць ёй кветкі, цукеркі, купляць білеты ў кіно. Для мяне гэта была недазвалальная раскоша. Мама не магла дапамагаць фінансава, даводзілася выжываць на стыпендыю. І я радаваўся, што ёсць магчымасць мець зносіны з Надзяй, хоць рэдка, трымаць яе ў полі зроку.

Н. І. — Вось, уяўляеце! А я ж галаву ламала, мучылася: што за загадкавы хлопец? Едзем разам на вучобу, па дарозе ўдзяляе мне максімум увагі: чамадан мой нясе, усім цікавіцца. А прыязджаем у Мінск — некуды знікае. І зусім мне не патрэбныя былі ні кветкі, ні цукеркі, ні кіно! Я была сціплая, не распешчаная дзяўчына.

І. З. — У нас на факультэце была ваенная кафедра. І паколькі я быў адзін з найлепшых студэнтаў, накіравалі служыць у Германію. Перад ад'ездам прыехаў дадому, хацеў зрабіць такі настальгічны тур па дарагіх мясцінах. Планаваў і да Надзінай мамы зайсці, падзякаваць, што яна ўзяла мяне на работу.

Н. І. — Ваня — да нас, а я — на танцы збіраюся, прыехалі хлопцы са Смаленскага медінстытута! Ваня прыбыў ужо ў вайсковай форме — такі цікавы малады лейтэнант! І вось быў момант, калі мы выпадкова сустрэліся вачыма і прабегла тая самая іскра... Я падумала: ды ну, не можа быць! І, на ўсякі выпадак, пайшла на танцы...

Паэт Іван ЮРКІН.

— А як Іван Захаравіч адрэагаваў?

І. З. — Паехаў дадому. Кажу сястры: Надзя такая прыемная, добрая дзяўчына. Яна мне адказвае: «Дык ажаніся!» Папрасіў сястру мяне сасватаць!

Н. І. — Мама пытаецца, ці згодная я пайсці за Івана, а я, паколькі ўсё так нечакана, нічога не магу вырашыць. Нават расплакалася, ці гэты дзень не ведаю, ад шчасця ці ад засмучэння. Усё ж сказала «так». Чаго ўжо было ўтойваць? Даўно падабаўся, запаў у душу.

— А быў час распісацца, вяселле справіць?

І. З. — Які час?! Праз некалькі дзён трэба быць у Мінску. Цешча патэлефанавала ў сельсавет, нас «па знаёмстве» распісалі ў той жа дзень. Ехалі мы на матацыкле, як вы разумееце, без усякіх кветак і стужачак. Мы ж нявопытныя, не ведалі, што патрэбныя сведкі. Старшыня сельсавета выклікала качагара і прыбіральшчыцу. Тым не менш, мы адзначылі стварэнне маладой сям'і: у мяне было з сабой шампанскае!

Н .І. — Хуценька зладзілі вечар для родных, суседзяў. Але «горка» нам крычалі, вось тады мы ўпершыню і пацалаваліся. А яшчэ Ваня мяне здзівіў букетам пышных гладыёлусаў. Дзе ён іх узяў, не ўяўляю! У нашай вёсцы тады такіх кветак не было. Потым мы пабудавалі свой дом, і кожную вясну я высаджваю гладыёлусы — да гэтага часу мае любімыя кветкі!

І. З. — Пасля вяселля мне засталося двое сутак пабыць дома. Для камандавання быў сюрпрыз — з'ехаў халасцяком, вярнуўся жанатым чалавекам. Надзя па размеркаванні паехала працаваць у Пінск. Праз два месяцы быў гатовы для яе выклік, але як толькі яна прыехала, мяне на два месяцы камандзіравалі ў Брандэнбург.

— Вясёлы пачатак сямейнага жыцця...

Н. І. — Жах. Адна, у чужой краіне, работы няма. Калі Іван вярнуўся, адразу пачала яго «пілаваць»: дзе работа?

І. З. — Надзя ўладкавалася ў бібліятэку. Яна вельмі добра ўсё там наладзіла. А мне хацелі падоўжыць службу яшчэ на два гады, таму што ўзвод быў найлепшы. І папракалі: у цябе ж тут жонка працуе! Але я просты хлопец: пабыў у Германіі — і дадому ўжо моцна цягнула.

— А колькі ўвогуле было пераездаў у вашым жыцці?

Н. І. — Сем. Гэта няпроста. Не дарма ж кажуць: адзін пераезд роўны двум пажарам. Заўсёды трэба было ўладкоўвацца на новым месцы, дзеці школы не раз мянялі. Сядзець дома мне вельмі цяжка маральна, таму кожны пераезд — гэта яшчэ і пошук работы. Думала і пра тое, што трэба і мне зарабляць для сям'і. Дастатку не было, жылі ад зарплаты да авансу.

За дзесяць гадоў вельмі расчаравалася ў бібліятэчнай працы. Хацелася працаваць з людзьмі, а атрымлівалася, што з паперамі. Акрамя знясільваючага, манатоннага апісання кніг, складання каталогаў, ствараеш планы і пратаколы праведзеных мерапрыемстваў для правяраючых.

І. З. — Мы шмат перапісваліся, і я бачыў, што ў Надзі вельмі лёгкі стыль. Падумаў, што добра было б ёй працаваць у рэдакцыі. Калі пераехалі ў Крычаў, дзе я служыў начальнікам міжрайаддзела КДБ, патэлефанаваў рэдактару мясцовай газеты, пацікавіўся, ці няма вакансій. Ён даў некалькі заданняў Надзі, яна паспяхова справілася, і яе прынялі на работу.

Н. І. — Пісаць артыкулы трэба было і на беларускай мове, да таго ж я разумела, што жыць мы будзем у Беларусі, таму пачала вывучаць мову. Мне не хацелася чымсьці вылучацца сярод калег. А потым і не заўважыла, як пачала не толькі пісаць, але і думаць па-беларуску.

— Ёсць такі заезджаны сюжэт у фільмах: сямейнае свята або адпачынак, а афіцэра выклікаюць на службу. Жонка ў істэрыцы. А ў жыцці як?

І. З. — Надзя ведала спецыфіку маёй працы і спакойна ставілася да раптоўных выклікаў. Праўда, быў і кур'ёз у самым пачатку маёй службы ў КДБ. Неяк уначы яна зняла трубку хатняга тэлефона, а мне кажа: хтосьці памыліўся нумарам. Пытаюся: што сказалі? Яна адказвае: «Абвешчаны збор». Я хутка, за пяць хвілін сабраўся!

У сям'і галоўнае — давер. У нашым качавым жыцці было так, што я служыў у Беларусі, а Надзя два гады жыла ў Маскве з дзецьмі. Пры гэтым мы заўсёды давяралі адно аднаму, засталіся блізкімі людзьмі, і я сваімі паводзінамі даказваў, што для мяне сям'я на першым месцы.

— А вы, Надзея Іванаўна, што лічыце галоўным?

Н. І. — Без даверу, узаемапавагі сям'я не адбудзецца. Сям'я — гэта, вядома, вялікая сумесная праца. Перш за ўсё душэўная. Без якіх-небудзь шурпатасцяў немагчыма пражыць, але заўсёды трэба разумець, што галоўнае, што другараднае, а на што і зусім не варта звяртаць увагі.

— Як выхоўвалі сваіх дачок?

І. З. — Яны раслі ў любові — гэта самае лепшае выхаванне. Дарэчы, вельмі ганаруся, што ў нас менавіта дзяўчынкі.

Н. І. — Я думаю, толькі асабістым прыкладам. Дочкі атрымалі адукацыю, працуюць, клапоцяцца аб сваіх сем'ях. У нас вельмі добрыя зяці. І наша галоўнае багацце — шасцёра ўнукаў і ўнучак!

— Пра вас можна сказаць, што жывяце душа ў душу?

Н. І. — Часам мы заўважаем, што ў нас адны і тыя ж думкі, спадзяванні і клопаты. Калі я аб нечым толькі падумаю, напрыклад, добра было б гэта зрабіць, а Іван уголас кажа: так, трэба! Зробім! Ён умее чытаць мае думкі!

І. З. — Так. Але пры гэтым мы можам паспрачацца, не хаваючы эмоцый. І гэта нармальна, у такіх адносінах няма фальшу.

— У вас вельмі ўтульны дом. Калі адважыліся на будоўлю свайго гнязда?

І. З. — У нас была трохпакаёвая кватэра, але невялікая па плошчы. Калі малодшая дачка выйшла замуж, стала цеснавата. Я разумеў, якія насталі часы: чакаць кватэры ад дзяржавы ўжо неактуальна. Мара жыць у сваім доме, на зямлі, у мяне заўсёды была, і Надзя таксама не пярэчыла. У той час участак зямлі ў вёсцы каштаваў нядорага, і тады мы не меркавалі, што праз 10 гадоў яна ўвойдзе ў рысу Мінска. Давялося і крэдыт браць, і спадчыну пусціць у абарот, але вынік нас радуе. Вельмі дапамаглі зяці, у іх залатыя рукі, імі выкананы амаль усе аздабленчыя работы. Галоўнае, што ім гэта дастаўляе каласальнае задавальненне. А я вось не такі: магу, вядома, памяняць лямпачку або прыбіць палічку, але чым даўжэй жыву, тым менш мне гэта падабаецца.

Калі будаваліся, у вёсцы былі звычайныя дамы, наш здаваўся шыкоўным. Цяпер ён тут самы сціплы, усяго 85 метраў жылой плошчы. А суседзі, якія пабудавалі гмахі па 200-300 квадратаў, скардзяцца, што за ацяпленне плацяць вялікія грошы. Карыстаюцца ж яны прыблізна такой жа плошчай, як і мы, астатняе прастойвае.

Н. І. — Для нас гэта райскае месца! Побач вадасховішча, сасновы лес. Ёсць свой невялікі агарод, вырошчваем агуркі, памідоры. Іван зрабіў кармушкі, і кожную зіму ў нас шмат птушак, летам кветкі цешаць вока. А самае галоўнае — унукі прыязджаюць на канікулы. Гэта такое шчасце, калі ўся сям'я ў зборы!

— Надзея Іванаўна, для вас было нечаканасцю, што Іван Захаравіч пачаў пісаць вершы?

Н. І. — Мне здаецца, ён заўсёды быў паэтам у душы, прычым не сапсаваным цывілізацыяй. На хутар, дзе ён жыў, не правялі святло — не хапіла двух слупоў лініі электраперадачы. У доме няма святла, няма радыё, то-бок хлопчык нават песні паслухаць не можа. Але была прыгожая прырода: шырокая і чыстая рака Бесядзь, бярозавыя гаі, залатыя досвіткі... Ён слухаў журчанне ручаёў, спевы птушак. Таму вершы такія добрыя, музычныя, ідуць з глыбіні душы. Іван і на гармоніку навучыўся граць у 50 гадоў. Я да гэтага часу ў здзіўленні, як, не ведаючы нот, ён разумее, на якую клавішу трэба націскаць!

— Шмат вершаў вам прысвяціў?

Н. І. — Гэта вельмі цікавае пытанне. Нашы сябры лічаць, што ўся любоўная лірыка прысвечана мне, а я ім кажу: ды не было ў мяне кос і васількі ў «Васільковым полі» я з ім не збірала! Светлай памяці, Якаў Навуменка выканаў песню «Пасаджу каля дома бярозку», а ў ёй такія радкі:

Расскажу я про русые косы,
И твой нежный загадочный взгляд...
Поцелуй, что ты мне подарила,
До сих пор словно мед на устах...

У глыбіні душы спадзяюся, што гэтыя выдатныя вобразы створаны, гледзячы на мяне! А бярозак мы з Іванам перад домам высадзілі невялікі гаёк. Так што ўсё пераплялося: наша жыццё і мастацкія вобразы.

— А дочкі і ўнукі маюць творчыя здольнасці?

І. З. — У дачок іншыя прафесіі, а вось унукі падаюць надзеі. Старэйшая дачка жыве ў Маскве, і яе сярэдні сын займаецца ў школьнай тэлестудыі. Правільны хлопчык: у свае 15 гадоў падрацоўвае лабарантам. Малодшая ўнучка, якой усяго тры з паловай гады, танцуе ў дзіцячым ансамблі. Унук, які жыве ў Мінску, займаецца ў музычнай школе па класе фартэпіяна, таленавіты хлопец.

— Дапамагаеце дзецям займацца з унукамі?

Н. І. — Вядома! Гэта ж такая радасць! Наша малодшая дачка працуе ў міжнароднай арганізацыі, і ў іх свае правілы: дэкрэт некалькі месяцаў, а не тры гады, таму мне давялося няньчыцца. А калі ў нашай старэйшай дачкі з'явіліся двайняткі, мы гэта ўспрынялі як падвойнае шчасце! Мы з тых бацькоў, якія ўсім, чым могуць, дапамагаюць дзецям.

І. З. — І дзеці жывуць па такім жа прынцыпе: дапамагаюць, клапоцяцца. А пра тое, як я стаўлюся да жыцця і сям'і, сказаў у адным з вершаў:

Не жалею о прошлом,
забытом, былом,
Не терзают сегодня
душевные муки.
Я достойно прошел
по дороге своей,
Рядом дети, жена
и любимые внуки.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.
Фота з асабістага архіва сям'і Юркіных.

Информация о совершении сделки, в отношении которой имеется заинтересованность аффилированных лиц эмитента:

- полное наименование и местонахождение акционерного общества:

Открытое акционерное общество «Амкодор-Унимод»,
220073, г. Минск, ул. Пинская, 18

- дата принятия решения о совершении сделки: 27 марта 2020 года;
- вид сделки (каждой из взаимосвязанных сделок): договор займа;
- стороны сделки (каждой из взаимосвязанных сделок): ОАО «Амкодор-Унимод» (займодавец) и директор Примако Андрей Васильевич (заемщик);
- предмет сделки: беспроцентный заем;
- критерии заинтересованности в соответствии с частью первой статьи 57 Закона Республики Беларусь «О хозяйственных обществах» лиц, указанных в абзацах втором–четвертом части седьмой статьи 57 Закона Республики Беларусь «О хозяйственных обществах»: отсутствуют;
- сумма сделки (общая сумма взаимосвязанных сделок): заем на сумму 25 000 (двадцать пять тысяч) белорусских рублей;
- балансовая стоимость активов (стоимость активов), определенная на основании данных бухгалтерской (финансовой) отчетности за последний отчетный период, предшествующий дню принятия решения о совершении такой сделки (стоимости активов): на 01.01.2020 – 22 753 тысяч рублей.

УНП 100010116.

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 05.05.2020 ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Лот № 1: изолированное помещение с инв. № 710/D-84708 – изолированное помещение № 2, площадь – 1556,5 кв. м, назначение: помещение, не относящееся к жилищному фонду, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Станционная, 5-2. Капитальное строение, в котором находится данное изолированное помещение, расположено на земельном участке с кадастровым номером 741000000006001553. Отдельный земельный участок не выделен.

Начальная цена продажи: 923 520,00 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 92 352,00 бел. руб.

Аукцион состоится 5 мая 2020 года в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Подача заявок (осуществляется лично) и внесение задатка: по 04.05.2020 до 15.00 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее чем за три дня до даты аукциона

Продавец: ОАО «Могилевоблавтотранс», УНП 700167884, г. Могилев, ш. Гомельское, 1

Расчетный счет для внесения задатка:
Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, BIC банка BPSBBY2X

Срок и условия оплаты: победитель аукциона уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона, включающее в т. ч. затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Извещения о проведении предыдущих аукционов были опубликованы в номерах газеты «Звязда» от 12.12.2019, 24.01.2020

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.
Дополнительную информацию можно получить по тел.: +375 222-72-41-14, +37529-624-26-25, Mogilev@ino.by, на сайте ino.by

ОАО «МНИПИ»

объявляет о выплате дивидендов за 2019 год в размере 6 копеек на одну акцию

Выплата дивидендов производится в срок до 1 ноября 2019 года.

Сроки выплаты дивидендов:
- физическим лицам – работникам ОАО «МНИПИ», УП «АТОМТЕХ», УП «Дисплей» путем перечисления на карт-счета в течение 3 месяцев, начиная с 1 мая 2020 года;
- физическим лицам, не являющимся сотрудниками ОАО «МНИПИ», почтовыми переводами в течение 6 месяцев, начиная с 1 мая 2020 года;
- юридическим лицам путем перечисления на расчетный счет в течение 6 месяцев, начиная с 1 мая 2020 года.

УНП100039847

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Нерудпром»

Лот №1, состав: 1. Подкрановые пути козлового крана с ограждением, инв. № 600/С-164043, общ. площадь: 68 кв. м, г. п. – 1974. Адрес: Минский район, Петришковский с/с, район д. Захаричи. Земельный участок: кадастровый номер 623685700001000374, площадь – 0,6082 га. Право аренды (по 11.09.2049). 2. Кран козловой двухконсольный КК-2 с электрической талью ТЭ5, 1974 г. в., инв. № 5108. Начальная цена с НДС – 100 410,67 бел. руб. Задаток – 15 000,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %. Переход прав на земельные участки осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Условия: 1. Подписать с Продавцом договор купли-продажи в течение 10 банковских дней с назначенной даты проведения аукциона (после предъявления Продавцу копии платежного документа об оплате вознаграждения Организатору аукциона). 2. Оплатить Продавцу стоимость приобретенного Лота в течение 10 банковских дней с даты подписания договора купли-продажи. 3. Оплатить Организатору аукциона вознаграждение в размере 2 % от цены продажи Лота в течение 3 банковских дней со дня проведения аукциона. 4. Осуществить регистрацию перехода права собственности на приобретенный объект в течение 5 банковских дней с момента поступления 100 % оплаты стоимости Лота на расчетный счет Продавца

Размер штрафа в соответствии с соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона составляет 20 000,00 бел. руб.

Аукцион состоится 06.05.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Продавец: ОАО «Нерудпром», 223113, Минская область, Логойский район, Острошицкий с/с, д. Крапужино, тел. 8 (017) 365-66-07. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 06.05.2020. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений – **04.05.2020 в 11.00.** Контактное лицо для осмотра Объекта: Катковский Вячеслав Юрьевич, 8 (044) 723-76-74, 8 (029) 878-41-51

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Нерудпром»

Лот № 1: карьерный самосвал БелАЗ-7540С, инв. № 4509. Начальная цена с НДС – 48 820,00 бел. руб. Задаток – 5 000,00 бел. руб. **Лот № 2:** карьерный самосвал БелАЗ-7540С, инв. № 4511. Начальная цена с НДС – 48 820,00 бел. руб. Задаток – 5 000,00 бел. руб. **Лот № 3:** легковой специальный джип ВАЗ 21310 126-41, кузов (рама) №ХТА21310070087120, г. в. 2007, цвет – серый перламутр. Начальная цена с НДС – 3 511,80 бел. руб. Задаток – 350,00 бел. руб. **Лот № 4:** легковой специальный джип ВАЗ 21310 120, кузов (рама) № ХТА21310070087227, г. в. 2007, цвет – синий. Начальная цена с НДС – 3 991,80 бел. руб. Задаток – 350,00 бел. руб.

Местонахождение Лотов № 1 – № 2: ДСЗ «Минский», Логойский р-н, Острошицкий с/с, д. Беларучи; **Лотов № 3 – №4:** г. Минск, ул. Асаналиева, 72. **Шаг аукциона:** по Лотам № 1 – № 2 – 5 %, по Лотам № 3 – №4 – 500,00 бел. руб.

Условия: 1. Заключить с Продавцом договор купли-продажи в течение 10 банковских дней с назначенной даты проведения аукциона (после предъявления Продавцу копии платежного документа об оплате вознаграждения Организатору аукциона). 2. Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота (Лотов): предоплата 100 % по Лотам № 1 – № 2 в течение 10 банковских дней с даты заключения договора купли-продажи, по Лотам № 3 – № 4 в течение 3 банковских дней с даты заключения договора купли-продажи. 3. Оплатить Организатору аукциона вознаграждение в размере 3 % от цены продажи Лотов № 1 – № 2, 12 % от цены продажи Лотов № 3 – № 4 в течение 3 банковских дней со дня проведения аукциона. 4. Передача Лота (Лотов) Победителю аукциона (Претенденту на покупку) производится на условиях самовывоза по Лотам № 1 – № 2 в течение 10 банковских дней и Лотам № 3 – № 4 в течение 3 банковских дней после поступления денежных средств на расчетный счет Продавца

Размер штрафа в соответствии с соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона составляет: по Лотам № 1 – № 2 – 2 000,00 бел. руб., по Лотам № 3 – № 4 – 1 000,00 бел. руб.

Аукцион состоится 13.05.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Продавец: ОАО «Нерудпром», 223113, Минская область, Логойский район, Острошицкий с/с, д. Крапужино, тел. 8 (017) 365-66-07. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в открытом аукционе 13.05.2020 (Лот №_). Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений – **11.05.2020 в 11.00.** Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Контактное лицо для осмотра Объектов: Катковский Вячеслав Юрьевич, тел. 8 (044) 723-76-74

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИНФОРМАЦИЯ ОАО «Гомельжилпроект» о его деятельности по состоянию на 1 января 2020 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента 0 (всего в процентах), в том числе:

Вид собственности	Количество акций, штук	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	-	-
Коммунальная – всего	-	-
В том числе:	-	-
областная	-	-
районная	-	-
городская	-	-

5. Количество акционеров – всего 140.
В том числе:
юридических лиц – 3, из них нерезидентов Республики Беларусь – 0, физических лиц – 137, из них нерезидентов Республики Беларусь – 1.

6. Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя		Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде		тысяч рублей	0	0
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде		тысяч рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)		рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги)		Х	Х	Х
типа _______		рублей	0	0
типа_______		рублей	0	0
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)		рублей	0	0
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги)			0	0
типа _______		рублей	0	0
типа_______		рублей	0	0
Период, за который выплачивались дивиденды		месяц, квартал, год	-	Х
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов		число, месяц, год	-	Х
Срок (сроки) выплаты дивидендов		число, месяц, год	-	Х
Обеспеченность акции имуществом общества		рублей	12,95	14,86
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего		штук	0	0
В том числе: поступившие в распоряжение общества:			-	-
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
приобретенные в целях сокращения общего количества акций:		-	-	-
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук		Х
-	-	-	-	Х
-	-	-	-	Х

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	1528	1657
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	1428	1514
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	-99	44
В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	100	143
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-113	-82
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-86	-17
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	-	21
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	-99	23
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	150	275
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	-	-
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	820	504

8. Среднесписочная численность работающих (человек): 83.
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено 20 и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): деятельность в области архитектуры 88 %.
10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2019 год: 10 марта 2020 г.

Аудиторское заключение по бухгалтерской (финансовой) отчетности подготовлено 10 февраля 2020 г.

Аудит проведен

Наименование аудиторской организации	Частное аудиторское унитарное предприятие «Бизнесаудитсервис»
Местонахождение (для организации – юридический адрес)	ул. Лепешинского, 22а, к. 3в, г. Гомель РБ
Дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей	02.11.2009 № 490440506
Период, за который проводился аудит	01.01.2019 – 31.12.2019
Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности – сведения о данных нарушениях	Годовая бухгалтерская отчетность достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение ОАО «Гомельжилпроект» по состоянию на 31.12.2019, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь
Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме	ЕПФР 01.04.2020

13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): в своей деятельности общество руководствуется Правилами корпоративного поведения. Регламент работы с реестром владельцев ценных бумаг утвержден на внеочередном собрании акционеров 09.02.2010.
14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: gomeljilproect.by

УНП 400022625

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

на предоставление права на заготовку и (или) закупку длиннопалого рака на озерах Добрино, Скрыдлево, Мошно и реке Западная Двина в границах Витебского района

	ЛОТ 1	ЛОТ 2	ЛОТ 3	ЛОТ 4
Предмет аукциона	Право на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства (длиннопалый рак)			
	на озере Добрино, расположенном на территории Новкинского сельсовета Витебского района Витебской области	на озере Скрыдлево, расположенном на территории Шапечинского сельсовета Витебского района Витебской области	на озере Мошно, расположенном на территории Новкинского сельсовета Витебского района Витебской области	на реке Западная Двина в границах Витебского района Витебской области
Условия заготовки и (или) закупки	**Согласно заключению, выданному ГНПО «Научно-практический центр Национальной академии наук Беларуси по биоресурсам», предельно допустимый объем изъятия**			
	в озере Добрино – 80 кг	в озере Скрыдлево – 420 кг	в озере Мошно – 250 кг	в реке З. Двина – 1400 кг

Начальная цена продажи, базовых величин*	5	5	5	5
Сумма задатка в размере 10 процентов от начальной цены продажи, базовых величин*	1	1	1	1
Срок предоставления права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства	5 лет	5 лет	5 лет	5 лет

**Оплата производится в белорусских рублях, исходя из размера базовой величины, установленной на день оплаты.*

Организатор – Витебский районный исполнительный комитет.

Аукцион состоится 4 мая 2020 г. в 15.00 по адресу: г. Витебск, ул. Советской Армии, 3, каб. 7.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: **210001, г. Витебск, ул. Советской Армии, 3, Витебский райисполком, каб. 1, в рабочие дни с 8.00 – 13.00 и с 14.00 – 17.00.**

Телефоны для справок: 8-0212 67 37 79

Заявления принимаются по 28 апреля 2020 г. включительно.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, в адрес Витебского райисполкома представляет:
- заявление на участие в аукционе;
- заверенную банком копию платежного поручения о внесении суммы задатка на счет Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Витебской области № BY55AKBB36003140000170000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа 04005;
- копию свидетельства о государственной регистрации (для индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования);
- нотариально удостоверенная доверенность (для представителя индивидуального предпринимателя);
- доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица (для представителя или уполномоченного должностного лица юридического лица Республики Беларусь).

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов, в том числе расходов на изготовление и представление участникам документации, необходимой для их проведения, осуществляется участником, выигравшим торги.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: изолированное помещение, инв. № 431/С-35939 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина с стеклоприемным пунктом), общей площадью 100,0 кв. м, расположенное по адресу: г. п. Кореличи, ул. Чехова, 5
Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423355100001001622, площадью 0,0354 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания магазина) по адресу: г. п. Кореличи, ул. Чехова, 5. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиофикации, код 5.1, площадью 0,0007 га
Начальная цена продажи – 32 373,68 р. (тридцать две тысячи триста семьдесят три рубля шестьдесят восемь копеек) с учетом НДС
Сумма задатка – 3 237 р. (три тысячи двести тридцать семь рублей)
Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Кореличский филиал), 231430, г. п. Кореличи, ул. 8 Марта, 28, тел. 8-01596-2-14-84
Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70
Условия проведения аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона
Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Аукцион состоится 5 мая 2020 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209
Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/ Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 04.01.2020 г.
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)
Последний день приема заявлений – 30 апреля 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
https://grino.by/aukcion/

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Планар» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ МНОГОФУНКЦИОНАЛЬНОГО

(одноэтажное кирпичное с пристройкой)
общей площадью 1025,3 кв. м, инв. № 601/С-28859, расположенного на земельном участке площадью 0,9668 га с кадастровым номером 623288000016000002 (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Логойский район, Янушковичский с/с, 10.

Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав: *охранная зона линий электропередачи напряжением свыше 1000 вольт, пл. 0,9668 га). Часть здания пл. 239,4 кв. м сдается в аренду.*

Начальная цена с НДС (20 %) – **71 160,00** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **7 116,00** бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 2 (двух) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rlt.by.** Аукцион состоится **05.05.2019** в **15.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.05.2019** до **16.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

УНП 100104937

Результаты рекламной игры «Авто от Мастеркард. Февраль»

Организатор рекламной игры: ЗАО «Сэлмон-Графикс», юридический адрес: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, пом. 11, комн. 43, УНП 100843219, зарегистрировано решением Минского горисполкома от 2 декабря 2008 г.

Рекламная игра называется «Авто от Мастеркард. Февраль».

Срок проведения рекламной игры: в период с 1 февраля 2020 года по 6 апреля 2020 года (включая периоды розыгрышей и вручения призов).

Территория проведения рекламной игры: автозаправочные станции предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в состав Государственного производственного объединения «Белоруснефть», находящихся в Республике Беларусь.

Свидетельство № 3733 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 21 января 2020 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

В рекламной игре приняло участие 130 987 физических лиц.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победитель рекламной игры «Авто от Мастеркард. Февраль»

Главный приз № 1 –
Автомобиль HYUNDAI ACCENT (HCr),
№ кузова Z94K241BALR193648
и денежные средства для уплаты налога в размере 3 716,06 (три тысячи семьсот шестнадцать) белорусских рублей 06 копеек

№ п/п	№ Шанса	Номер карты	ФИО победителя	Населенный пункт
1	000 340	2000000067469	Ботян Павел Анатольевич	Бобруйск

Телефон горячей линии по вопросам проведения рекламной игры: (МТС – 033, А1 – 029, Life – 025) 6 431 431, круглосуточно.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Республиканского дочернего унитарного предприятия «Белоруснефть-Транс» (продавец) извещает о проведении 6 мая 2020 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предмета торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	**Грузовой седельный тягач VOLVO FM** (рег. знак № АМ 1139-3), инвентарный номер № 14047 (по бух. учету), цвет – красный, год выпуска – 2007. **Местонахождение:** г. Мозырь, 11, промзона Михалки, № 6г.	**4 917,92**	491,79

Продавец: **государственное предприятие «Белоруснефть-Транс»,** ул. Книжная, 15Б, 246003, г. Гомель, Республика Беларусь. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8 (029) 249-56-43, инженер транспортного цеха – Терещенко Павел Александрович. **Шаг аукциона – 5 %. Для участия в аукционе необходимо: 1)** оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (Республиканское дочернее унитарное предприятие «Белоруснефть-Транс»):** УНП 491317683, IBAN BY34 BPSB 3012 1728 2601 1933 0000, BIC (SWIFT) банка BPSBBY2X в ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, назначение платежа – **задаток за участие в аукционе за лот №** (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); **2)** подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 2 апреля 2020 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 4 мая 2020 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения**. **Для участия в аукционе предоставляются:** документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов, затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **20 (двадцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» «О порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части)». **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте.**

Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703**
Продавец	**ОАО «СМТ № 8», г. Минск, ул. Пионерская, 37**
Предмет аукциона	
Месторасположение: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Добрушская, 91А и 91Д	
Производственная база в составе: **склад РМХ-20** (350/С-174808, 193,5 кв. м), **здание материального склада № 2** (350/С-56797, 478,6 кв. м), **здание административно-бытовое** (350/С-56799, 550,5 кв. м), **гараж** (350/С-56788, 675 кв. м), **склад по обогреву инертных материалов** (350/С-56798, 29,6 кв. м), **склад масел** (350/С-56822, 23,5 кв. м), **здание материального склада № 1** (350/С-56796, 1072,5 кв. м), **склад цемента** (350/С-56819, 33 кв. м), **проходная** (350/С-56823, 14,8 кв. м), **компрессорная** (350/С-56820, 62,6 кв. м), **котельная** (350/С-56800, 110 кв. м), **ограждение и бетон. площадка производ. базы** (350/С-204615, составные части: ограждения – ж/б – 468,1, 316,0 и 1214,5 кв. м, из металлической сетки – 11,5 кв. м, деревянное – 17,1 кв. м, металлическое – 4,8 кв. м, кирпичное – 4,3 кв. м; ворота, калитка, площадка бетон., покрытия). ***Сведения о земельном участке:*** предоставлены на праве постоянного пользования пл. **4,4874** га для эксплуатации и обслуживания администрат. и производственно-склад. помещений производ. базы и пл. **0,5576** га для эксплуатации и обслуживания зданий специализир. складов, торговых баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ. Обременения прав на зем. уч. 0,5576 га – охранные зоны линий связи и радиофикации, электрич. сетей, сетей и сооружений водоснабжения и канализации	
Обременения: площади здания материального склада № 2, бетонная площадка, склад масел, часть помещений гаража и здания материального склада № 1 сданы в аренду. Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона	
Начальная цена лота с НДС 20 % – 50 822,38 бел. руб. (снижена на 78 %)	
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60 BLBB 3012 0191 0213 9000 1001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 29.01.2020	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.	
Дата и время проведения аукциона: 16.04.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. **Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.04.2020 до 17.00** по указанному адресу	

Тел.: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА

Номер лота. Местонахождение земельного участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Срок аренды	Начальная цена, руб.	Расходы по формированию земельного участка, руб.	Сумма задатка	Целевое назначение земельного участка	Ограничения
Лот № 1 РИЗ «Аэропорт» к. п. Нарочь, У-№ 26	**0,1317**	**624056300001000442**	**99 лет**	**13 500**	**1404,15 + 259,20 (расходы на извещение в СМИ)**	**1350**	**Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (для размещения** (размещения объектов усадебной застройки (строительство и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	**нет**

Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся внести плату за земельный участок (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке); возместить затраты, связанные с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка и публикацией объявлений об аукционе в средствах массовой информации; в течение двух месяцев после проведения аукциона осуществить государственную регистрацию земельного участка, прав, ограничений (обременений) прав на него в Мядельском бюро Молодечненского филиала республиканского унитарного предприятия «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; в установленном порядке получить разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию (освоению) земельного участка не позднее одного года со дня государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на него в соответствии с целью его предоставления (начать строительство, иное освоение земельного участка); произвести снятие плодородного слоя грунта и использовать его для нужд, связанных со строительством объекта
Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	ЛОТ № 1 электрические сети, центральное водоснабжение, центральное водоотведение
Порядок осмотра земельного участка на местности	В рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00
Условия проведения аукциона	Наличие не менее двух участников
Продавец	Нарочский сельский исполнительный комитет
Организатор аукциона	Нарочский сельский исполнительный комитет
Документы, представляемые для участия в аукционе	Заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка, паспорт или иной документ, удостоверяющий личность для юридического лица копия свидетельства о государственной регистрации. Сумма задатка: 10 % от начальной цены на р/с BY61AKBB36006230819030000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код AKBBBY2X, УНП 600537220. Получатель платежа: Главное управление МФ РБ по Минской области, код платежа 04002
Конечный срок и адрес приема заявок	**30 апреля 2020 г., до 17.00, аг. Нарочь, ул. Первомайская, д. 49 (каб. 3). Контактные телефоны: (8-01797) 46153; 46710**
Дата, время и место проведения аукциона	**5 мая 2020 г. в 11.00 аг. Нарочь, ул. Первомайская, д. 49 (зал заседаний), Нарочский сельский исполнительный комитет**
Дополнительно	О возмещении затрат в соответствии с постановлением Совета Министров РБ от 01.04.2014 г. №298 «Об утверждении Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в т. ч. проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку» – возмещение не требуется

Дачныя парады

ІМБІР — КУЛЬТУРА ЭКЗАТЫЧНАЯ

Імбір не толькі надае пікантны смак шматлікім стравам, але і дапамагае пры прастудзе, забіваючы патагенную флору. Корань імбіру багаты на эфірныя алеі, а яшчэ ён ужываецца для пахудзення, зніжэння вагі. Рэгулярны прыём імбірнага кораня стымулюе мазгавы кровазварот, паляпшае памяць і ўвагу. Карысныя ўласцівасці кораня імбіру вызначаюцца вітамінамі і пажыўнымі рэчывамі: у яго састаў уваходзяць кальцый, алюміній, хром, жалеза, магній, а таксама нікацінавая кіслата, фосфар, крэмній, калій і вітамін С.

Імбір можна вырошчваць як аднагадовую расліну. Для гэтага трэба мець свежы, гладкі корань з крамы або суседскага агарода. Для пачатку спатрэбіцца ўсяго 2—3 карэньчыкі з жывымі пупышкамі. Пасадку робім аналагічна пасадцы бульбы. Калі корань трохі падсох, яго трэба патрымаць у цёплай вадзе на працягу некалькіх гадзін, каб абудзіць спячыя пупышкі. Часам у цяпле ці на святле корань імбіру сам пускае зялёныя парасткі. Пры пасадцы — дзе-небудзь у красавіку ці нават у маі — бяром яго і гарызантальна, пупышкамі ўверх апускаем у шырокі гаршчочак ці пластмасавую скрыню, запоўненую якасным грунтам для агародніны з дабаўленнем арганікі. Прыкопваць корань імбіру варта неглыбока, яго пупышкі павінны быць прыкрытыя глебай усяго на 3—4 см. Пакуль не з'явяцца першыя ўсходы, паліў павінен быць мінімальны, толькі для падтрымання грунту ў злёгку вільготным стане. Добры дрэнаж — абсалютна неабходная ўмова для росту альбо вырошчвання імбіру: пры застоі вады ў ёмістасці корань будзе загніваць. А вось пасля з'яўлення першых усходаў і да канца лета трэба падкормліваць імбір выспелым кампостам. Падкормку трэба рабіць раз у 2—3 тыдні — гэтага дастаткова.

ШТО МЫ РОБІМ У КРАСАВІКУ?

Вясна ўступіла ў свае законныя правы. Светлавы дзень з кожным днём павялічваецца, а ночы становяцца ўсё карацейшыя. Вось-вось прыйдзе сапраўднае цяпло!

У першай дэкадзе красавіка самы час пасеяць на расаду пекінскую капусту і раннія агуркі. А яшчэ ў красавіку можна сеяць насенне ранняй і сярэдняпозняй капусты, брокалі, кальрабі, чырвонакачаннай, савойскай і квяцістай капусты, а таксама многіх аднагадовых кветак для адкрытага грунту.

Ведаем і памятаем, што перад пасевам насенне абавязкова трэба прагрэць у цёплай вадзе (48—50 градусаў). Апроч таго, не забываемся падкарміць расаду баклажанаў, перцаў, памідораў, высаджаных намі ў канцы лютага. Працягваем пікіраваць сеянцы баклажанаў, перцаў, памідораў нізкарослых сартоў, сельдэрэю і рэмантантных суніц. Словам, красавік у нас, дачнікаў, багаты на расадныя работы: пасеў насення адных сартоў раслін і падкормка, пікіроўка сеянцаў іншых.

Для паляпшэння асвятлення расады можна змайстраваць самаробныя адбівальнікі з бліскучай фольгі і паставіць іх ззаду кожнай скрыні з расадай. Для гэтага я бяру кавалак бытавой фольгі і прымацоўваю скотчам да кардону, а потым надаю адбівальніку лёгкі выгіб для найлепшай факусіроўкі святла ў кватэры і на лоджыі ці балконе. Асветленасць раслін пасля гэтага павялічыцца на 10—15 %.

А зараз некалькі слоў пра цыбулю-сявок. Сеянку перад пасадкай трэба на 2—3 хвіліны заліць гарачай вадой (да 70 градусаў), потым апусціць яе ў халодную ваду. Затым пасяўны матэрыял на 12 гадзін пакласці ў раствор нітраамафоскі (1 ст. л. на 10 л вады). А яшчэ на 10 хвілін апусціць у раствор меднага купарвасу (1 ч. л. на 10 л вады). Пасля гэтых працэдур мы прамываем сявок і высаджваем у грунт на глыбіню да 2—3 см, захоўваючы адлегласць паміж цыбулінкамі 6—8 см, а паміж барazёнкамі — да 25—30 см. Сеянка ў нас прарастае пры тэмпературы 2—3 градусы, але на ноч градку з пасаджанай цыбуляй пажадана закрываць спанбондам, бо ў красавіку і нават у маі бываюць прахалодныя ночы. Перад тым як саджаць цыбулю, пажадана яе добра прасушыць пры пакаёвай тэмпературы, а яшчэ лепш на сонцы. Тады яна не сыдзе ў стрэлку, а будзе збіраць сокі для цыбуліны-рэпкі. Многія вопытныя дачнікі перад пасадкай замочваюць цыбулю яшчэ і ў насычаным растворы марганцоўкі. Вядома, раствор не павінен быць зусім чорны, а хутчэй малінавага колеру. Гэта трэба, каб знішчыць вырадковую інфекцыю і шкоднікаў, якія маглі стаіцца паміж пластамі «адзежкі» асобных цыбулінак.

ЧАС БЯЛІЦЬ!

Ці ведаеце вы, паважаныя дачнікі, наколькі небяспечныя для садовага ці любога іншага дрэва сонечныя марозныя дні? Днём нябелены цёмны ствол награваецца да 9—11 градусаў, і такой тэмпературы часам дастаткова, каб дрэва прачнулася, пачаўся рух соку. Начныя халады, наадварот, замарожваюць сок. У выніку ў маладых дрэў узнікаюць разрывы тканак, якія выглядаюць як доўгія расколіны на кары.

Абароніць пладовыя дрэвы пабел, бо белы колер адштурхоўвае сонечныя прамяні і не дазваляе ствалу нагрэцца да тэмпературы абуджэння. Пабеленае дрэва вясной «прачнецца» крыху пазней, што, верагодна, зберажэ яго ад начных і дзённых замаразкаў.

Каб зразумець сэнс пабелу, трэба сказаць некалькі слоў пра кару дрэва. Кара для яго — як скура для чалавека. Яна абараняе ўнутраныя органы, першая сустракае ўсе неспрыяльныя ўмовы знешняга асяроддзя: гэта і рэзкія ваганні тэмператур, і халодны вецер, і сонцапёк, і моцныя начныя вясновыя маразы, і зубы грызуноў...

Кара любога далікатнага дрэўца атрымлівае сонечныя апёкі і абмаражэнні, часам грубее і трэскаецца, хварэе і адслойваецца. У выніку ўнутр пранікаюць інфекцыі і шкоднікі, аслабляюць яго, прыводзяць да заўчаснага завядання і гібелі. Таму кару дрэва неабходна абараняць. Вось для гэтага і патрэбны пабел.

Яўген САЛАНОВІЧ, дачнік са шматгадовым вопытам.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

П А К А Ш Т У Й Ц Е

Рыба ў бульбяной скарыначцы

Спатрэбіцца: *філе любой белай рыбы — 500 г, бульба — 5 шт., цыбуля — 1 шт., яечныя бялкі — 2 шт., мука — 3 ст. л., соль і перац — на смак, алей.*

Цыбулю дробна парэзаць і абсмажыць да залацістага колеру. Перакласці ў талерку і астудзіць. Дадаць крыху ўзбітыя бялкі, перац і сталовую лыжку мукі.

Надзерці бульбу на буйной тарцы, адціснуць і дадаць да сумесі цыбулю і яечныя бялкі. Добра змяшаць.

Філе рыбы пасаліць і абкачаць у муцэ. На кожны бок рыбы пакласці атрыманую бульбяную масу, добра прыціснуць. Смажыць на добра разагрэтай патэльні ў алеі па некалькі хвілін з кожнага боку.

Катлеты з сачавіцы

Спатрэбіцца: *сачавіца — 1,5 шклянкі, морква — 1 шт., капуста — 400 г, цыбуля (буйная) — 1 галоўка, соль — на смак, перац — дробка.*

Сачавіцу добра прамыць, замачыць у вадзе, пакінуць для набракання на ноч. Затым праварыць яе ў падсоленай вадзе хвілін 5–10. Адкінуць на друшляк, даць сцячы вадзе. Перакруціць на мясарубцы. Цыбулю дробна нашаткаваць, моркву надзерці на буйнай тарцы. Абсмажыць цыбулю з морквай на алеі. Дадаць нашаткаваную капусту і яшчэ трохі абсмажыць. Падліць на патэльню вады, накрыць вечкам і патушыць 10 хвілін.

Астудзіць і перакруціць праз мясарубку. Дадаць да здробненай сачавіцы. Пасаліць, паперчыць, сфармаваць катлеты. Абсмажыць іх на алеі да гатоўнасці.

К У Л І Н А Р Н А Е   П А Д А Р О Ж Ж А

ГРАНОЛА

Традыцыйная для ЗША страва для сняданку змяшчае плюшчаныя аўсяныя крупы, арэхі і мёд, якія звычайна запякаюцца да хрусткага стану. Часам у сумесь дадаюць сухафрукты.

Спатрэбіцца: аўсяныя шматкі — 300 г, любыя арэхі або іх сумесь (напрыклад, міндаль, арахіс, семачкі сланечніку) — 180 г, яблычнае пюрэ — 2 ст. л., вадкі мёд — 1 ст. л., алей (лепш аліўкавы) — 1 ст. л., сухафрукты — на смак.

Змяшаць аўсяныя шматкі і арэхі. Асобна змяшаць яблычнае пюрэ, мёд і алей. Сумесь выліць на шматкі і рукамі ўсё перамяшаць. Атрыманую масу выкласці на бляху і запякаць пры 160 градусах хвілін 40, памешваючы праз кожныя 10 хвілін. Глядзіце па гатоўнасці, часу можа спатрэбіцца і крыху менш.

У гарачую гранолу дадаць любімыя сухафрукты (напрыклад, разынкі, сушаныя журавіны, фінікі).

Пасля таго як страву вынялі, яна будзе даволі мяккая, нават вільготная. Не палохайцеся, пры астыванні яна стане хрусткая.

Яе звычайна ядуць з малаком ці ёгуртам. А ў закрытым слоіку гранола лёгка прастаіць пару тыдняў і нават даўжэй, зусім не трацячы сваіх уласцівасцяў і смаку.

Р А П Т А М   С П А Т Р Э Б І Ц Ц А

Адмыць і пачысціць белыя красоўкі

Калі вы носіце белыя красоўкі, то самая першая парада — не адкладайце іх чыстку. Прыйшлі дадому — працёрлі сурвэткай, губкай або сухой шчоткай. Але калі вы прагуляліся ў белых красоўках па гразі, пачакайце, пакуль яна высахне, а потым паспрабуйце пачысціць іх шчоткай.

Чыстка ўручную

Скарыстайцеся зубной пастай або гаспадарчым мылам. Проста ўтрыце пасту сухой старой зубной шчоткай, пасля чаго змыйце яе цёплай вадой, выкарыстоўваючы губку. Або набярыце на зубную шчотку больш мыла, таксама прапрыце красоўкі і добра спаласніце.

Харчовая сода

Да харчовай соды дадайце трохі вады, каб атрымалася кашыца. Утрыце яе ў красоўкі зубной шчоткай, пакіньце на 15 хвілін. Потым змыйце цёплай вадой і губкай.

Скураныя красоўкі чысціць крухмалам

Разбаўце бульбяны крухмал роўнай колькасцю свежага малака, нанясіце сумесь на красоўкі, пакіньце на 30 хвілін, затым змыйце губкай, намочанай у цёплай вадзе.

Кіслародны адбельвальнік

Не выкарыстоўвайце агрэсіўныя адбельвальнікі, а толькі кіслародныя. Развядзіце сыпучы адбельвальнік невялікай колькасцю вады, а затым нанясіце кашыцу на тканінныя красоўкі на 10 хвілін. Або можаце дадаць у тазік з вадой адбельвальнік, пакласці туды красоўкі на 2 гадзіны, а затым пачысціць шчоткай.

Падэшва таксама чысціцца

Вазьміце вадкасць для зняцця лаку, нанясіце на падэшву і пакіньце на паўгадзіны. Змыйце. Ёсць яшчэ адзін трук: калі вы нанесяце на падэшву некалькі слаёў бясколернага лаку для пазногцяў, яна даўжэй застанецца белая.

ДЗЯДЗЬКА НЕ БАЦЬКА, А ЦЁТКА НЕ МАЦІ (беларуская народная прымаўка).

«Ствараем» свае персікі, але не забываемся і пра антонаўку

Сярод лідараў у СНД

Работа па вывучэнні генетычных рэсурсаў раслін у Беларусі была пачата яшчэ ў 20-я гады мінулага стагоддзя. На працягу 20 гадоў, з 1972 да 1992 года, у Беларускім НДІ земляробства паспяхова функцыянаваў філіял па збожжавых культурах. У выніку шматгадовай працы быў сфарміраваны і апісаны калекцыйны фонд, які ўключае 33 425 узораў. На жаль, у сувязі з распадам Савецкага Саюза селекцыйныя ўстановы Беларусі пазбавіліся прамога доступу да сусветнага генафонду раслінных рэсурсаў, сабранага за многія дзесяцігоддзі намаганнямі некалькіх пакаленняў навукоўцаў, — у 1992 годзе гэты філіял зачынілі.

Таму ў нашай краіне было неабходна сабраць і захаваць генетычныя рэсурсы культурных раслін і сфарміраваць нацыянальную структуру фонду генетычных рэсурсаў. З гэтай мэтай была распрацавана і ў 2000 годзе пачала функцыянаваць Дзяржаўная праграма «Стварэнне нацыянальнага генетычнага фонду гаспадарча карысных раслін» («Дзяржфонд»). А сёння Беларусь займае чацвёртае месца па колькасці калекцыйных узораў раслін сярод краін СНД.

«Дзякуючы выкананню дзяржпраграмы сфарміравана нацыянальная калекцыя генетычных рэсурсаў раслін краіны, якая сёння налічвае звыш 80 тысяч узораў 1680 культурных відаў і іх дзікіх суродзічаў», — з гонарам расказвае Фёдар Прывалаў. Паводле яго слоў, на аснове нацыянальнай калекцыі пачынаючы з 2000 года выведзена больш за 1020 сартоў і гібрыдаў сельгаскультур, якія ўключаны ў Дзяржаўны рэестр сартоў. Шэраг іх зарэгістраваны ў іншых краінах свету, такіх як Расія, Сербія, Казахстан, Латвія, Літва, Эстонія і іншых. Адначасова 75 тысяч гектараў лесу, з выкарыстаннем генафонду лясных культур захаваны 52 рэдкія віды раслін, уключаных у Чырвоную кнігу Беларусі.

Акрамя таго, створаны Нацыянальны банк насення генетычных рэсурсаў гаспадарча карысных раслін РУП «НПЦ па земляробстве», які налічвае больш за 41 тысячу калекцыйных узораў 47 культур, у тым ліку збожжавых, кармавых, зернебабовых, крупяных, алейных, тэхнічных, агароднінных, а таксама лекавых і востра-араматычных. Калекцыйныя ўзоры захоўваюцца ў Жодзіне ва ўмовах сярэднетэрміновага (пры тэмпературы ад нуля да плюс трох градусаў) і доўгатэрміновага захоўвання (пры мінус 18 градусах і ніжэй).

Сістэма адаптыўных сартоў

Па словах **галоўнага навуковага супрацоўніка Навукова-практычнага цэнтра НАН Беларусі па земляробстве акадэміка Станіслава ГРЫБА,** збожжавыя культуры айчыннай селекцыі займаюць 75 % пасяўных плошчаў. «Гэта добры паказчык, — лічыць спецыяліст. — Беларуская селекцыя трымае аптымальны ўзровень сваіх сартоў на палях гаспадарак». Ён паведаміў таксама, што за апошнія дваццаць гадоў па дзяржпраграме «Генафонд раслін» створана 259 сартоў збожжавых, кармавых і тэхнічных культур. Толькі летась у Дзяржаўны рэестр уключана 20 сартоў селекцыі цэнтра, 30 новых сартоў перададзена на Дзяржкамісію па сортавыпрабаванні.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Фота БелТА.

Эксперт адзначыў, што селекцыя накіравана на павышэнне ўраджаяў: «Калі мы пачыналі гэтую работу, то марылі пра ўраджай збожжавых чатыры тоны з гектара. А цяпер многія нашы гаспадаркі збіраюць па дзесяць тон. Акрамя таго, беларускія глебы вельмі разнастайныя, таму для кожнага іх віду трэба мець спецыяльныя сарты, і мы стварылі цэлую сістэму адаптыўных сартоў. На наш погляд, кожная гаспадарка сёння павінна мець іх па 2—3».

Чарэшня Мінчанка і груша Проста Марыя

Калекцыя беларускай садавіны і ягад складзена з больш чым пяці тысяч узораў, з якіх толькі яблыкаў — паўтары тысячы. У краіне вырошчваецца таксама 700 сартоў груш і 400 сартоў сліў, паведаміла **загадчыца лабараторыі РУП «Інстытут пладаводства» НАН Беларусі, прафесар Зоя КАЗЛОЎСКАЯ.**

Улічваючы змены клімату, айчынныя спецыялісты сталі спрабаваць вырошчваць і больш паўднёвыя віды, напрыклад, 30 узораў персікаў і 300 узораў фундуку. Сёння роля айчынных пладова-ягадных культур павышаецца, а праца экспертаў накіравана на тое, каб зрабіць харчаванне нашых суграмадзян больш якасным і разнастайным. На думку спецыяліста, па сваіх якасцях паўднёвым узорам не саступае і айчынная чарэшня. Напрыклад, сорт Мінчанка — гэта наш брэнд, які цалкам адпавядае беларускім кліматычным умовам.

Селекцыянеры працуюць як над захаваннем чыста беларускіх сартоў, такіх як Каштэля, Белы наліў, Антонаўка, Пепінка, так і над распрацоўкай новых. Спецыялісты часта выязджаюць у экспедыцыі па беларускіх рэгіёнах, наведваюць фруктовыя сады і адбіраюць найлепшыя ўзоры, якія становяцца асновай для новых. Напрыклад, новы сорт яблыкаў Алена паспявае раней, чым Белы наліў. З яблыкаў сорту Ранак можна гатаваць сокі, дзіцячыя пюрэ, замарожваць іх... Што датычыцца айчынных груш, то практычна ідэальным для нашай краіны стаў сорт Проста Марыя.

Зоя Казлоўская адзначыла, што ў нашай краіне штогод вырошчваецца больш за 400 тысяч тон яблык, а ва ўраджайныя гады да 700 тысяч тон. Усяго ў Беларусі каля 60 тысяч гектараў займаюць сады, і 72 % усіх дрэў — гэта беларускія сарты.

На заўвагу, што мясцовыя яблыкі, асабліва Антонаўка, перасталі доўга захоўвацца, Зоя Казлоўская адказала, што гэта сапраўды так. Бо Антонаўка ў сувязі са змяненнем клімату стала хутчэй летнім сортам, чым восеньскім, — у цёплыя дні кастрычніка гэтыя яблыкі на дрэвах проста пераспяваюць. Затое ў нас ёсць такія сарты, як Сакавіта, Нававіта і Белана. Яны могуць добра захоўвацца аж да сакавіка.

Сяргей КУРКАЧ.

Сем з трынаццаці аб'ектаў нацыянальнага здабытку краіны — генетычныя рэсурсы раслін. У гэты каштоўны фонд уключаныя банк насення генетычных рэсурсаў гаспадарча-карысных раслін; калекцыя пладовых, ягадных, арэхаплодных культур і вінаграду; генетычны банк бульбы; Рэспубліканскі банк ДНК чалавека, жывёл, раслін і мікраарганізмаў; калекцыйны фонд жывых раслін і гербарыя сусветнай флоры; калекцыя штамаў грыбоў і гербарый Інстытута эксперыментальнай батанікі імя В. Ф. Купрэвіча.

Дыягностыка для раслін

У БДУ распрацавана тэхналогія феномнага аналізу драўняных раслін. Навацыя не мае аналагаў у Беларусі.

Распрацоўшчыкам выступае калектыў навукоўцаў біялагічнага факультэта пад кіраўніцтвам дэкана Вадзіма Дзямідчыка. Інавацыйны метад дазваляе рэгістраваць фізіялагічныя змены раслін, ацэньваць жыццяздольнасць саджанцаў і праводзіць іх якасны і аператыўны адбор. Такі падыход эфектыўны пры селекцыі гатункаў з каштоўнымі сельскагаспадарчымі або дэкаратыўнымі прыкметамі.

Для дыягностыкі расліну змяшчаюць у феномны бокс, праводзяць яго фотадзымку стацыянарнымі камерамі на дыстанцыйным кіраванні. Атрыманая інфармацыя выкарыстоўваецца для аналізу фізіялагічнага стану, выяўлення захворванняў і пажыўных расстройстваў расліны. Таксама фарміруецца база даных для далейшай аўтаматызаванай ацэнкі якасці і ўстойлівасці да хвароб іглічных і лісцяных дрэў і хмызнякоў. Сёння яна ўтрымлівае характарыстыкі туі заходняй, ядлоўца скальнага, елкі звычайнай, бярозы павіслай, карлікавай і карэльскай, фарзіцыі прамежкавай, вярбы казінай і інш.

Тэхналогію можна выкарыстоўваць у лабараторных умовах і на адкрытым грунце, яна дазваляе вызначыць фізіялагічныя параметры пры вырошчванні раслін «у прабірцы».

Як паведамляе прэс-служба ўніверсітэта, дзякуючы гэтай тэхналогіі вырашчана каля 30 тысяч саджанцаў на прадпрыемстве «Шчомысліца» БДУ. Навацыя таксама з'яўляецца эканамічна больш выгаднай за існуючыя замежныя прапановы.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 4 мая 2020 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белбакалея»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)			
Наименование, характеристики имущества, входящего в состав предмета торгов	Местонахождение	Начальная цена с учетом НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
«Складское помещение» с инв. номером 500/D-7028526 общей площадью 441,2 кв. м; «Складское помещение» с инв. номером 500/D-7028527 общей площадью 883,6 кв. м	г. Минск, ул. Передовая, д. 4, пом. 1, пом. 2	1 194 912,00	119 000,00

Продавец имущества: ОАО «Белбакалея», ул. Промышленная, 15, 220075, г. Минск, тел. (017) 344-51-21.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 327-05-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Белбакалея», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 15 календарных дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся **4 мая 2020** года в **15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 02.04.2020 по 30.04.2020** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра продаваемого имущества следует обращаться по телефонам: (017) 344-57-22, (029) 199-01-14 (ОАО «Белбакалея»).

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 344-57-22, (029) 199-01-14 (ОАО «Белбакалея»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению РУП «Минская Фармация» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1 (повторный): автомобиль MAZ-437043 «KUPAVA» 478800, грузовой, (фургон изотермический) 2009 года выпуска (инв. № 50849), цвет – белый, кузов № Y3H47880090052819.

Начальная цена с НДС (20 %) – **6 187,09** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **618,71** бел. руб.). *Цена снижена на 20 %.*

Лот № 2 (повторный): автомобиль MAZ-437043 «KUPAVA» 478800, грузовой, (фургон изотермический) 2009 года выпуска (инв. № 50850), цвет – белый, кузов № Y3H47880090052818.

Начальная цена с НДС (20 %) – **6 187,09** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **618,71** бел. руб.). *Цена снижена на 20 %.*

Объекты расположены по адресу: Минский район, г. Заславль, ул. Советская, 128.

Задаток в размере 10 % от начальной цены объекта перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609 (далее – Положение 609).

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Организатор торгов имеет право отказаться от их проведения: в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона.

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель) в течение 3 (трех) рабочих дней со дня их проведения. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в Положении 609, размещенном на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 29.11.2019. Аукцион состоится **16.04.2020** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **15.04.2020** до **16.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17, сайт в сети интернет www.rlt.by. Контактный телефон для осмотра 029 571 35 70.

В **суд Витебского района Витебской области** поступило заявление об объявлении умершим ХОДОРОВА Максима Ивановича, 03.12.1992 года рождения, с просьбой всем гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о месте нахождения Ходорова Максима Ивановича, сообщить суду Витебского района в течение 2 месяцев с момента публикации по адресу: г. Витебск, ул. Правды, 34 либо по телефонам: 61-94-65,61-94-67 .

Наименование банка:

ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2020 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101		-	-
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	1	1 074	1 244
5	Средства в банках	1104	2	15 533	11 022
6	Ценные бумаги	1105	3	5 109	2 443
7	Кредиты клиентам	1106		-	-
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	4	709	687
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	5	10 390	12 787
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	6	326	-
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113	7	2 027	2 020
15	ИТОГО активы	11		35 168	30 203
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202		-	-
19	Средства клиентов	1203	8	1 051	1 170
20	Ценные бумаги банка	1204		-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207	9	986	665
24	ВСЕГО обязательства	120		2 037	1 835
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**				
26	Уставный фонд	1211	10	23 429	23 429
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		741	268
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		-	-
30	Накопленная прибыль	1215	11	8 961	4 671
31	ВСЕГО собственный капитал	121		33 131	28 368
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		35 168	30 203

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2019 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 887	1 113
2	Процентные расходы	2012		-	-
3	Чистые процентные доходы	201	12	1 887	1 113
4	Комиссионные доходы	2021		19 168	17 198
5	Комиссионные расходы	2022		4	3
6	Чистые комиссионные доходы	202	13	19 164	17 195
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	14	47	4
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		-	-
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	15	36	28
12	Прочие доходы	208	16	3 265	749
13	Операционные расходы	209	17	17 590	12 429
14	Прочие расходы	210	18	415	370
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		6 322	6 234
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	19	1 559	1 614
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		4 763	4 620
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	20	246,5740	239,1900
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2019 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала					
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	Остаток на 1 января 2018 г.	3011	20 342	-	92	3 315	-	23 749
1,1	В том числе: результат от изменений учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	3 087	-	176	1 356	-	4 619
2,1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	4 620	-	4 620
2,2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	3 087	x	176	(3 263)	x	-
2,3	операции с учредителями (участниками):	30123	-	-	-	-	x	-
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
2.6	операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
2,8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	-	-	-
2,9	прочие изменения	30126	-	-	-	(1)	-	(1)
3	Остаток на 1 января 2019 г.	3013	23 429	-	268	4 671	-	28 368
	Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 1 января 2019 г.	3011	23 429	-	268	4 671	-	28 368
5	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	473	4 290	-	4 763
5,1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	4 763	-	4 763
5,2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	473	(473)	x	-
5,3	операции с учредителями (участниками):	30123	-	-	-	-	x	-
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
5.6	операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
5,8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	-	-	-
5,9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
6	Остаток на 1 января 2020 г.	3013	23 429	-	741	8 961	-	33 131

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2019 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211		4 763	4 620
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		-	-
2,1	В том числе: переоценка основных средств и прочего имущества	3012121		-	-
2,2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2,3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2,4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2,5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		4 763	4 620

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2019 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
2	Полученные процентные доходы	70100		1 754	1 069
3	Уплаченные процентные расходы	70101		-	-
4	Полученные комиссионные доходы	70102		18 945	17 273
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(4)	(3)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		47	5
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		-	-
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		-	-
10	Прочие полученные доходы	70108		940	732
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(12 117)	(9 902)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(1 353)	(1 269)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		8 212	7 905
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		-	-
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(4 525)	(3 130)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		(2 554)	(2 393)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		-	-
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		(72)	(357)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		(7 151)	(5 880)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		-	-
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		-	-
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг банка	70303		-	-
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		(119)	467
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		(119)	467
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		942	2 492
29	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(1 112)	(4 383)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		-	-
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		-	-
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		-	2 444
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(1 112)	(1 939)
37	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп акций собственной эмиссии	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных акций собственной эмиссии	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		-	-
42	Внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	72104		-	-
43	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		-	-
44	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		-	-
45	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		(170)	553
46	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	8	x	1 244
47	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	8	1 074	x

Председатель Правления Е.В. Антони

Главный бухгалтер Н.И. Базылевич

Дата подписания: 14 февраля 2020 г.

BDO
Телефон: +375 17 308 74 50
Факс: +375 17 308 74 51
www.bdo.by
ООО «БДО»
пр-т Победителей, 103,
этаж 8, помещение 7,
Минск, Беларусь,
220020

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Акционерам, Наблюдательному совету,
Правлению ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»,
Национальному банку Республики Беларусь

Исх. № 04-05/08

АУДИТОРСКОЕ МНЕНИЕ

Реквизиты аудируемого лица:

Наименование: Открытое акционерное общество «Небанковская кредитно-финансовая организация «Единое расчетное и информационное пространство» (сокращенное наименование – ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»)

Место нахождения: Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Толстого, д. 6, 3-й этаж, комн. 303.

Сведения о государственной регистрации: ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 26 января 2016 года, регистрационный номер 807000268.

УНП: 807000268

Мы провели аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП», состоящей из:

- бухгалтерского баланса на 1 января 2020 года;
- отчетов о прибылях и убытках, об изменении собственного капитала, о движении денежных средств за 2019 год;
- примечаний к годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности.

По нашему мнению, годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» достоверно отражает во всех существенных аспектах финансовое положение ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» на 1 января 2020 года, а также финансовые результаты ее деятельности и изменения ее финансового положения (движение денежных средств) за 2019 год, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь.

Наши обязанности, предусмотренные указанными стандартами, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности» настоящего заключения. Мы являемся независимыми по отношению к ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров, опубликованным Комитетом по международным этическим стандартам для бухгалтеров, и выполнили наши иные этические обязанности в соответствии с требованиями данного Кодекса. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточным и надлежащим основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Заключение по отдельным проверяемым вопросам

В наши обязанности также входит оценка методики расчетов и достоверности информации, включенной в формы пруденциальной отчетности 2801 «Расчет достаточности капитала и величины левереджа», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам, подверженным кредитному риску, и операциям, не отраженным на балансе», составленные ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» на 1 января 2020 года. Ответственность за подготовку данных форм пруденциальной отчетности несет руководство ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП». В наши обязанности входит выражение мнения о достоверности указанных форм пруденциальной отчетности.

По нашему мнению, вышеназванные формы пруденциальной отчетности на 1 января 2020 года составлены ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» достоверно во всех существенных аспектах в соответствии с требованиями постановления Правления Национального банка Республики Беларусь от 31.10.2006 г. № 172 (с учетом дополнений и изменений) «Об установлении форм отчетности и утверждении Инструкции о порядке составления и представления банками, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и небанковскими кредитно-финансовыми организациями пруденциальной отчетности в Национальный банк Республики Беларусь».

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и за внутренний контроль, который руководство считает необходимым для составления годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При составлении годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности руководство несет ответственность за оценку способности ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» непрерывно продолжать свою деятельность и раскрытие в случае необходимости вопросов, связанных с непрерывностью деятельности и применением принципов учета на основе допущения о непрерывности деятельности за исключением случаев, когда руководство либо намеревается ликвидировать ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» или прекратить ее операции, либо не имеет реальной возможности избежать этого.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Целью нашего аудита является получение разумной уверенности в том, что годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность в целом не содержит существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок, и выдача аудиторского заключения, включающего наше мнение. Разумная уверенность – это высокая степень уверенности, но не гарантия того, что по результатам аудита, проводившегося в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, существенное искажение, когда оно имеет место, будет выявлено во всех случаях. Искажения могут возникать в результате недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно ожидать, что, индивидуально или в совокупности, они повлияют на экономические решения пользователей, принимаемые на основе такой годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности.

В рамках аудита в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности мы используем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на всех этапах планирования и проведения аудита. Мы также:

• Выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры, направленные на снижение этих рисков, и получаем достаточные и надлежащие аудиторские доказательства для формирования нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения, возникшего в результате недобросовестных действий, выше риска необнаружения существенного искажения, связанного с ошибкой, поскольку недобросовестное действие может включать сговор, подлог или подделку документов, умышленные пропуски, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля.

• Получаем понимание элементов системы внутреннего контроля, имеющих отношение к аудиту, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП».

• Оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность бухгалтерских оценок и соответствующих раскрытий информации, сделанных руководством.

• Делаем вывод в отношении обоснованности применения руководством принципов учета на основе допущения о непрерывности деятельности и, на основании полученных аудиторских доказательств, о наличии или отсутствии существенной неопределенности в отношении событий или условий, которые могут вызвать значительные сомнения в способности ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» продолжать свою деятельность на непрерывной основе. Если мы делаем вывод, что существенная неопределенность присутствует, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующим раскрытиям в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности или, в случае если такие раскрытия не являются адекватными, мы должны модифицировать наше мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных за период, заканчивающийся датой нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно.

• Оцениваем представление в целом, структуру и содержание годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, включая раскрытия, а также оцениваем, отражены ли в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности исходные операции и события таким образом, чтобы было достигнуто их достоверное представление.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в процессе аудита. Мы также предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали этих лиц обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудиторов, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Директор/ Управляющий партнер BDO в Беларуси — А. Н. Шкодин (квалификационный аттестат аудитора № 0000657 от 10 марта 2003 года, рег. № 650)

Аудитор, возглавлявший аудит — Н. В. Ляховченко (свидетельство о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе № 29 от 15.03.2006, квалификационный аттестат аудитора № 0001006 от 26.08.2003, рег. № 991)

Дата аудиторского заключения: 14 февраля 2020 года

Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь

Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 14 февраля 2020 года

Сведения об аудиторе:

Наименование: ОАО «БДО»

Место нахождения: Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7

Сведения о государственной регистрации: Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15.11.2013, УНП 190241132

Организация:

ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС»

Учетный номер плательщика: **100950748.**
Вид экономической деятельности:
Производство прочих машин и оборудования.
Организационно-правовая форма:
Акционерное общество.

Орган управления: **Общее собрание акционеров, наблюдательный совет.**
Единица измерения: **тысяч рублей.**
Адрес: **220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, д. 21.**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2019 года

Активы	Код строки	На 31 декабря 2019 года	На 31 декабря 2018 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	10 530	8 832
Нематериальные активы	120	343	21
Доходные вложения в материальные активы	130	24	26
в том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	24	26
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	8 244	8 649
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	-
Отложенные налоговые активы	160	9	9
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**19 150**	**17 537**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	6 748	5 443
в том числе:			
материалы	211	3 827	3 143
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	2 518	2 300
готовая продукция и товары	214	403	-
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	30 796	20 008
Расходы будущих периодов	230	10	21
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	6 482	4 590
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	4 620	4 964
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	11 147	4 331
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	**290**	**59 803**	**39 357**
БАЛАНС	**300**	**78 953**	**56 894**

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2019 года	На 31 декабря 2018 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	10 117	10 117
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	-	-
Добавочный капитал	450	1 728	1 621
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	6 735	6 222
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470		-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**18 580**	**17 960**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства	530	6	-
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**6**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620		-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	60 367	38 934
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	1 707	2 063
по авансам полученным	632	7 191	1 188
по налогам и сборам	633	806	272
по социальному страхованию и обеспечению	634	148	120
по оплате труда	635	375	304
по лизинговым платежам	636	-	-
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	-	
прочим кредиторам	638	50 140	34 987
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**60 367**	**38 934**
БАЛАНС	**700**	**78 953**	**56 894**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2019 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2019 года	За январь – декабрь 2018 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	15 155	11 859
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(10 677)	(8 073)
Валовая прибыль	030	4 478	3 786
Управленческие расходы	040	(2 105)	(1 997)
Расходы на реализацию	050	-	-
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	2 373	1 789
Прочие доходы по текущей деятельности	070	1 572	1 461
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(2 045)	(1 791)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	1 900	1 459
Доходы по инвестиционной деятельности	100	652	508
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	4	2
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	410	272
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	238	234
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(216)	(191)
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(5)	(1)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(211)	(190)
Доходы по финансовой деятельности	120	883	221
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	823	149

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2019 года	За январь – декабрь 2018 года
1	2	3	4
прочие доходы по финансовой деятельности	122	60	72
Расходы по финансовой деятельности	130	(923)	(203)
в том числе:			
проценты к уплате	131	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(923)	(200)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	(3)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	396	335
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	2 296	1 794
Налог на прибыль	160	(375)	(368)
Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	(6)	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	(18)
Чистая прибыль (убыток)	210	1 915	1 408
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	111	482
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	2 026	1 890
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

Руководитель В. В. Колоша

Главный бухгалтер И. М. Кенть

23 марта 2020 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ Открытого акционерного общества «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС» за период с 01.01.2019 по 31.12.2019

исх. № 18 – аз
от 23 марта 2020 г.
г. Минск
Директору ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС»
Колоше Виктору Викторовичу

АУДИТОРСКОЕ МНЕНИЕ

Аудируемое лицо: ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС».

Место нахождения: ул. Франциска Скорины, дом 21, 220114, г. Минск, Республика Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации: выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15.04.2009 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100950748.

УНП 100950748.

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС», состоящей из:

- бухгалтерского баланса на 31 декабря 2019 г.;
- отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
- примечаний к бухгалтерской отчетности.

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС» на 31.12.2019, а также финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС», в том числе движение денежных средств, за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

ОСНОВАНИЕ ДЛЯ ВЫРАЖЕНИЯ АУДИТОРСКОГО МНЕНИЯ

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности, предусмотренные законодательством Республики Беларусь, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения. Мы провели аудит, соблюдая принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства Республики Беларусь и нормам профессиональной этики.

Мы считаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

ВАЖНЫЕ ОБСТОЯТЕЛЬСТВА

Не изменяя мнения о достоверности бухгалтерской отчетности, мы обращаем внимание, что показатели двух коэффициентов платежеспособности в Организации на начало и конец отчетного периода находятся за пределами установленных нормативов. Предлагаем Организации проанализировать показатели платежеспособности в течение четырех кварталов, предшествующих составлению последнего бухгалтерского баланса, для выявления признака платежеспособности.

Данные обстоятельства отражены аудируемым лицом в примечаниях к бухгалтерской отчетности.

ПРОЧИЕ ВОПРОСЫ

Бухгалтерская отчетность аудируемого лица за период с 01.01.2018 по 31.12.2018 включительно подтверждалась аудиторской организацией ЗАО «МастерАудит и Консультации». По результатам аудита выдано аудиторское заключение б/н от 22.03.2019 с выражением аудиторского мнения без оговорок.

КЛЮЧЕВЫЕ ВОПРОСЫ АУДИТА

Ключевыми вопросами аудита являются вопросы, которые согласно нашему профессиональному суждению являлись наиболее значимыми для проводимого аудита.

Нами рассмотрены ключевые вопросы аудита в контексте аудита бухгалтерской отчетности в целом, а также при формировании аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам.

По нашему мнению, к ключевым вопросам относились:

- полнота и правильность отражения в бухгалтерском учете операций по реализации;
- полнота и правильность исчисления налогов.

Аудит полноты и правильности отражения в налоговом и бухгалтерском учете операций по реализации товаров (работ, услуг) (оказывает влияние на величину оборота по реализации, расчеты с бюджетом).

Нами данный вопрос был отнесен к ключевому, в связи с его влиянием на величину оборота по реализации, расчеты с бюджетом.

Нами при проведении аудита данного вопроса применены следующие аудиторские процедуры, в результате которых нами получены аудиторские доказательства, позволяющие выразить мнение о достоверности бухгалтерской отчетности:

- сверка данных бухгалтерского учета с данными первичных документов.

АУДИТ ПОЛНОТЫ И ПРАВИЛЬНОСТИ ИСЧИСЛЕНИЯ НАЛОГОВ

Нами данный вопрос был отнесен к ключевому в связи с тем, что по нашему мнению, возможные нарушения в части исчисления налогов являются областью значимых рисков искажения отчетности.

Нами при проведении аудита данного вопроса применены следующие аудиторские процедуры, в результате которых нами получены аудиторские доказательства, позволяющие выразить мнение о достоверности бухгалтерской отчетности:

- анализ правильности расчета налоговой базы по налогу на добавленную стоимость, налогу на прибыль, налогу на недвижимость, земельному налогу и отражения их в бухгалтерском учете.

ОБЯЗАННОСТИ АУДИРУЕМОГО ЛИЦА ПО ПОДГОТОВКЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Руководство аудируемого лица несет ответственность:

- за подготовку и представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для составления бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок;
- за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности при подготовке отчетности, а также за надлежащее раскрытие в отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности;
- за надзор за процессом подготовки бухгалтерской отчетности.

ОБЯЗАННОСТИ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ПО ПРОВЕДЕНИЮ АУДИТА БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Цель нашего аудита состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение.

Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности или иными стандартами аудита, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения.

Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий. Искажения считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей отчетности, принимаемые на ее основе, либо дать иное определение или описание существенности в соответствии с применимой основой составления и представления отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.

В процессе проведения аудита мы:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. При этом риск необнаружения существенных искажений отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие (сговор, подлог, подделка документов, предоставление недостоверных сведений и т. п.);
- получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в отчетности;
- оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в бухгалтерской отчетности, или, в случае, если такие раскрытия не являются адекватными, мы должны модифицировать наше мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных за период, заканчивающийся датой нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;
- оцениваем общее представление бухгалтерской отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также оцениваем, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и доведена до их сведения информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Мы несем ответственность за выраженное нами аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

И. о. директора
ООО «Юрисаудит» Е. Г. Калинович

Руководитель
аудиторской группы,
аудитор М. Е. Шунько-Вечорко

Общество с ограниченной ответственностью «Юрисаудит» (зарегистрировано на основании решения Минского городского исполнительного комитета от 28.06.2001 № 867, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 101314661, УНП – 101314661, место нахождения: ул. Киселева, д. 55, оф. 15, 220002, г. Минск, Республика Беларусь).

23 марта 2020 г.
Дата подписания аудиторского заключения по бухгалтерской отчетности

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %):		0
Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
республиканская		
коммунальная всего:	0	0
в том числе:	x	x
областная		
районная		
городская		

5-6. Информация о дивидендах и акциях:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	2	2
в том числе: юридических лиц	лиц	2	2
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц		
в том числе: физических лиц	лиц		
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц		
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	1406,40	0,00
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	1406,40	0,00
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,118156	0,000000
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,118156	0,000000
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	год	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	25.03.2019	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	28.05.2019	X
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	1,56	1,51
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук		

Акции, поступившие в распоряжение общества			**Акции, приобретенные в целях сокращения общего количества**	
Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт	Срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт
Всего	0			0

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	15155,00	11859,00
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	12782,00	10070,00
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	2296,00	1794,00
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	2373,00	1789,00
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-473,00	-330,00
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	396,00	335,00
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	381,00	386,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	1915,00	1408,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	6735,00	6222,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0,00	0,00
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	6,00	0,00
8. Среднесписочная численность работающих	человек	203	200

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): Производство прочих машин и оборудования специального назначения, не включенных в другие группировки – 80,7 %.

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 23 марта 2020 г.

Дата подготовки аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности: 23 марта 2020 г.

Наименование аудиторской организации (фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется) индивидуального предпринимателя), местонахождение (место жительства), дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре: ООО «Юрисаудит» 220002, г. Минск, ул. Киселева, д. 55, оф. 15. Свидетельство о гос. регистрации № 101314661 выдано на основании Решения Минского горисполкома от 28.06.2001 г. УНП 101314661.

Период, за который проводился аудит: за 2019 год.

Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности – сведения о данных нарушениях: Бухгалтерская отчетность ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС» на 31 декабря 2019 г., финансовые результаты деятельности и изменение ее финансововго положения ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС».

Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме: 08.04.2020 г. ЕПФР.

13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): ОАО «СТРОЙТЕХПРОГРЕСС» следуют своду правил корпоративного поведения.

14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: www.stprogress.by.

Нефармат

Што лепш біць — твар ці машыну?

Ёсць толькі адна стыхія, якая ў асобныя моманты выглядае мацнейшай за каранавірус альбо глабальнае пацяпленне, — рэўнасць. Бо першыя могуць злёгку закрануць альбо зусім абысці сваімі наступствамі, апошняя ж зносіць на сваім шляху ўсе перашкоды. З навін блізкага замежжа: жыхарка Краснадарскага краю ў злосці разагналася на сваім аўто, каб з усіх сіл улупіць у машыну мужа, але прамахнулася, і ўдар прыйшоўся на аўто суседа, прыпаркаванае побач. І законнага не пакарала за аўтапрагулкі з сяброўкай, і, як цяпер кажуць, на сур'ёзныя грошы папала.

У Нарыльску мужчына дзейнічаў напэўна, таму ўзяў камень і давай лупцаваць па машыне жонкі, з якой толькі аформіў развод. Што называецца, гучна стукнуў дзвярыма напаследак. Праўда, плаціць трэба будзе шмат. У такіх сітуацыях заўсёды даводзіцца плаціць ды, хочаш не хочаш, станавіцца героем крымінальных хронік.

А вось наш чалавек паглядзеў на гэтыя выпускі навін ды рашыў змаўчаць. Таму што жыве ў адным з невялікіх гарадоў на поўдні краіны, таму што займае хоць і не асабліва вялікую, але пасаду. Таму вылічыць яго, нават калі інфармацыя пройдзе без прозвішча, асобным разумнікам што раз плюнуць. І яму гэтыя размовы ды смяшкі за спінай зусім не патрэбныя. Вядома, шкада новай машыны, пры тым — ні страхоўкі табе, ні кампенсацыі. Але ж рэпутацыя даражэйшая. Таму і не ўздымаў шуму, а ціхенька прыгнаў аўто ў малярна-кузаўны цэх абласнога цэнтра і рашыў адрамантаваць за ўласныя грошы. Маці гаспадара таго цэха — мая даўняя прыяцелька, яна і расказала. Ён з майстрам разгаварыўся, трэба ж было выгаварыцца пра тое, што накіпела. Паводле слоў уласніка іншамаркі, пабіў машыну неўраўнаважаны грамадзянін, якому здалося, што ён, Іван Пятровіч, падвозіў яго жонку, і не раз. Як там было насамрэч, знаюць хіба толькі дарогі райцэнтра.

Але прыяцелька мая Ларыса Дзмітрыеўна цалкам на баку аўтаўладальніка і супраць таго неўраўнаважанага грамадзяніна: «Бач, які герой! Калі не хапае табе грошай, на тры работы ўладкуйся, купі сабе машыну таксама ды вазі сваю палавіну. Альбо, калі на тое, разбярыся па-мужчынску, пагавары, высветлі акалічнасці. Вядома, лягчэй з-за вугла падкрасціся, машыну пабіць — яна ж не будзе адбівацца. А то ж невядома, хто каму твар паб'е, калі да разбораў дойдзе».

Але не толькі б'юць, цяпер нярэдка яшчэ і паляць машыны сапернікаў. Летась у Асіповічах адзін адстаўны кавалер так адпомсціў маладому чалавеку былой дзяўчыны. І што атрымаў? Зразумела, крымінальную справу. Паляць машыны і жанчыны — з той жа прычыны. Калі ўважліва прачытаць зводкі за некалькі гадоў, то ў кожнай вобласці можна знайсці падобныя правапарушэнні. Некаторыя чамусьці лічаць, што спаліць лягчэй, чым, скажам, пабіць.

Сумна жывуць сучаснікі, ніякага творчага палёту думкі... А раней жа было... Памятаеце паэму «Сказ пра Лысую гару»? «Я падпалю на ёй спадніцу і як жабоўку раздзяру», — гразілася раз'юшаная жонка члена Саюза пісьменнікаў ды старалася заспець неспадзеўкі свайго творцу з той, што часова замяняла музу. Але ў творы да падпальвання адзежыны справа не дайшла, бо пісьменнік аказаўся ці то крыштальна чысты перад уласнай палавінай, ці то вельмі асцярожны. Так што лепей за ўсё нічога не паліць, ды і не біць па магчымасці. Ёсць жа і нейкія іншыя шляхі вырашэння праблем. Часам гумар дапамагае, да жыцця наогул карысна ставіцца з пэўнай доляй гумару.

Гэта я ўсё расказваю, каб хоць трошкі вас павесяліць у такі складаны для ўсіх нас перыяд. І нездарма прыгадала «Сказ пра Лысую гару». Калі давядзецца пабыць некаторы час на каранціне дома, вельмі раю перачытаць. Ёсць тэкст і ў інтэрнэце. Атрымаеце сапраўднае задавальненне ад сакавітага беларускага слова і дасціпнага гумару. Гэта вам не сённяшнія часам праставатыя, часам пашлаватыя смяшынкі, што натоўпам гуляюць у сецыве. Хутка ўжо паўвека ад напісання твора, а героі нібы з сённяшніх пратаколаў пісаныя. Значыць, маленькія чалавечыя слабасці не мяняюцца: што цяпер, што тады, калі «быў час, быў век, была эпоха». Калі ўважліва агледзецца вакол, пасмяяцца заўсёды знойдзеш з чаго. Вось еду сёння па праспекце Машэрава ў Брэсце, гляджу ў акно аўтобуса і заўважаю, што на балконе трэцяга паверха з дамоў ёлка стаіць. Адразу згадваецца стары анекдот. Мужчына кажа ў кампаніі сяброў: «Разводзіцца буду, бо запілавала. Май на двары, а яна ўсё: выкінь ёлку, выкінь ёлку!» Ну, бывайце здаровыя, дарагія чытачы, і не губляйце пачуцця гумару.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.39	19.48	13.09
Віцебск —	6.27	19.39	13.12
Магілёў —	6.29	19.38	13.09
Гомель —	6.27	19.33	13.06
Гродна —	6.55	20.03	13.08
Брэст —	6.57	20.02	13.05

Месяц

Першая квадра 1 красавіка.
Месяц у сузор'і Льва.

Імяніны

Пр. Аляксандры, Клаўдзіі, Матроны, Праскоўі, Ульяны, Фядоссі, Віктара, Івана, Мікіты, Севасцьяна, Сяргея.
К. Мальвіны, Марыі, Уладзіслава, Францішка.

Фота Соф'і КУСЯНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

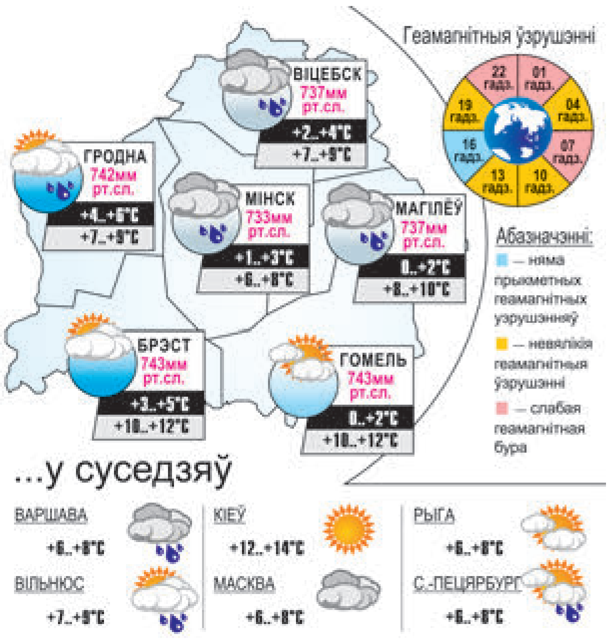

Даты | Падзеі | Людзі

2 КРАСАВІКА

У краіне

1930 год — нарадзілася Лізавета Аляксандраўна Ермалаева, беларуская спартсменка і трэнер (лёгкая атлетыка, бег), заслужаны майстар спорту СССР (1958), заслужаны трэнер Беларусі (1973). Пераможца і прызёр міжнародных і ўсесаюзных спаборніцтваў.

1945 год — нарадзілася Ірына Сцяпанаўна Скарапанава, беларускі літаратуразнаўца, доктар філалагічных навук (2003), прафесар (2007).

1990 год — заснаваны Чавускі раённы гісторыка-краязнаўчы музей. Экспазіцыя цяпер знаходзіцца ў дзевяці залах.

1997 год — у Маскве падпісаны Дагавор аб стварэнні Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

У свеце

1725 год — нарадзіўся Джавані Джакома Казанова, італьянскі авантурыст, вандроўнік і пісьменнік. Яго імя стала агульнай назвай для аматараў любоўных прыгод.

1805 год — нарадзіўся Ханс Крысціян Андэрсен, дацкі празаік і паэт. Аўтар сусветна вядомых казак для дзяцей і дарослых. У яго гонар у гэты дзень адзначаецца Міжнародны дзень дзіцячай кнігі.

1840 год — нарадзіўся Эміль Заля, французскі раманіст і крытык. Адзін з самых значных прадстаўнікоў рэалізму другой паловы XIX стагоддзя.

1865 год — нарадзіўся Павел Карлавіч Штэрнберг, рускі астраном, дзеяч расійскага рэвалюцыйнага руху. Аўтар навуковых прац у галіне гравіметрыі і фатаграфічнай астраноміі. Яго імя носіць Дзяржаўны астранамічны інстытут МДУ.

Так гаварыў...

УЛАДЗІМІР КАРАТКЕВІЧ.

Хто забыў сваіх продкаў — сябе губляе,
Хто забыў сваю мову — усё згубіў.

Азбука бяспекі

УЖО БОЛЬШ ЗА 100 ЛЯСНЫХ ПАЖАРАЎ...

З пачатку пажаранебяспечнага сезона ў лясным фондзе Мінлясгаса быў зафіксаваны ўжо 101 выпадак узгаранняў. Агульная плошча ачагоў склала 194,6 гектара. Усе ўзгаранні былі выяўленыя службовымі асобамі дзяржаўнай лясной аховы, паведамляе прэс-служба міністэрства.

Найбольш складаная сітуацыя ў паўднёвых абласцях краіны — Брэсцкай і Гомельскай. Тут адбылося 45 і 34 пажары адпаведна. Па 7 узгаранняў было зафіксавана ў лясгасах Мінскай, Магілёўскай і Гродзенскай абласцей. Яшчэ адзін пажар адбыўся на Віцебшчыне.

Асноўнай прычынай лясных пажараў з'яўляецца пераход агню ў лясны фонд пры выпальванні сухой расліннасці на землях іншых катэгорый. Рост пажарнай небяспекі ў лясах абумоўлены таксама анамальнымі кліматычнымі ўмовамі 2019 і 2020 гадоў.

Штогод для падрыхтоўкі да пажаранебяспечнага сезона лясгасамі праводзіцца комплекс прафілактычных супрацьпажарных мерапрыемстваў, асноўнымі з якіх з'яўляюцца ўладкаванне новых супрацьпажарных разрываў і мінералізаваных палос, а таксама іх догляд. Паводле аператыўных звестак па стане на 30 сакавіка, праведзены ўладкаванне 15 тысяч кіламетраў мінералізаваных палос, догляд 200 кіламетраў супрацьпажарных разрываў.

Для ліквідацыі лясных пажараў у міністэрстве створана 257 пажарна-хімічных станцый, а таксама 663 пункты супрацьпажарнага інвентару, якія ў адпаведнасці са Спецыфічнымі патрабаваннямі па забеспячэнні пажарнай бяспекі ў лясах укамплектаваны неабходнай колькасцю сродкаў пажаратушэння.

Сяргей РАСОЛЬКА.

УСМІХНЕМСЯ

Жонка збегла, за ёй сабака і кот. Сяджу і гляджу, як цяжка рыбкам акварыум да дзвярэй штурхаць.

— Сынок, схадзі ў краму па хлеб.
— А чароўнае слова?
— Рэшта — твая.

— Мілая, ты з лячэбнымі мэтамі бальзам у каву льеш?
— Не, з забаўляльнымі.

Жонка з'ехала ў адпачынак. За два тыдні яе адсутнасці смецце вынес усяго адзін раз. Выснова — у доме смеціць жонка!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс);
аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі — 287 18 81.
прыём рэкламы
тэл./факс: 287 17 79,
e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праспр. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1275.
Нумар падпісаны ў 19.30 1 красавіка 2020 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12